

QUATRE CRISTIANS REFLEXIONEN SOBRE EL MOMENT ACTUAL DE CATALUNYA

P 8-9

Després de l'1 d'octubre

«El diàleg i la negociació»,
per Mn. Antoni Babra

«Acord i entesa»,
per Núria Gispert

«El camí després
de l'1 d'octubre»,
per Eugeni Gay

«Escoltar»,
per Jordi Ballesteros

Paperetes
preparades per
a la votació
del referèndum.
Agustí Codinach

**El bisbe Taltavull proposa una pregària
per la nostra terra**

P 3

**L'Església catalana condemna l'ús de la
violència contra la població**

P 11

Incompliment de l'acollida als refugiats

ÀNGEL MIRET:
«Segueixen arribant a
riuades les persones
que tenen el dret que
els estats
les acullin»

P 16-17

Manifestació a Barcelona «Casa nostra, casa vostra» el 18 de febrer.

Agustí Codinach

L'Inventari de Fons Musicals de Catalunya, un projecte de país

P 24-25

Pensant-ho millor

Avis de futbolistes

Antoni Coll
Periodista

Tothom ho pot veure, i a més, ho veu sovint. Cada vegada que Leo Messi fa un gol, abans que els companys se li tirin a sobre, aixeca les mans i assenyalen el cel amb els dits. El futbolista argentí del Barça paga així un deute de gratitud envers la seva àvia Celia, italiana, mare de la seva mare. Ha explicat: «Penso molt en ella, m'hauria agradat tant que fos aquesta nit a la grada, veient-me, disfrutant... Ella ens donava tots els capricis, els cosins ens barallàvem per dormir a casa seva, ens mimava a tots. Feia de tot perquè tinguéssim tot el millor, perquè no ens faltés de res. Li dedico els meus gols i els meus triomfs, voldria que fos aquí però se'n va anar abans de veure'm triomfar. Això és el que em fa més ràbia, que em veïés tantes vegades de nen esquivant una cadira, i a ella mateixa, i que mai no em va veure triomfar. L'hauria dut aquí a Barcelona...»

L'extrem esquerre del Real Madrid, Marcelo Vieira, brasiler, també deu la seva carrera al seu avi, Pedro Vieira da Silva, que va morir recentment.

L'avi va ser l'encarregat de pujar el seu net després de la separació dels pares i de portar-lo

als entrenaments. Ho feia en un Volkswagen escarabat a les pistes de Xerém, a prop de Rio de Janeiro. Sense diners per entrenar, l'avi Pedro sempre els acabava aconseguint. «No em pregunteu com», va dir el lateral fa anys: 12 rals al dia. Després de molts quilòmetres Marcelo va acabar al Fluminense amb 14 anys.

Als 19 va fer el salt al futbol europeu: va aprovar el seu traspàs al Sevilla. Però per allà de sobte va aparèixer rondant el Madrid. Va preguntar si la firma del noi estava en algun lloc i després de saber que no, va pagar nou milions d'euros i el va dur a Fabio Capello, l'entrenador.

A Madrid, cada gol, cada victòria i cada títol tenen un destinatari per a Marcelo, l'avi Pedro, el nom del qual porta tatuat al seu braç dret. És coneguda la simpatia del jugador de cabells arrissats, però ho és menys la influència que va tenir el seu avi en la seva carrera.

Són dos casos d'avis que han tingut una influència innegable en el destí dels seus nets. Cal preguntar-nos quants avis deuen haver influït en molts joves d'avui perquè triomfin en alguna cosa menys celebrada que un gol, però no menys important: a trobar el sentit de la vida.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 11 d'octubre del 1835: el govern espanyol declara extingits els ordes religiosos, amb algunes excepcions i la desamortització dels seus béns eclesiàstics.

Zoom

Carme Munté

Agustí Codinach

L'1 d'octubre passarà a la història per molts motius. Uns diran que s'ha comès una gran il·legalitat, d'altres que votar és un dret legítim de tots els ciutadans. La majoria coincidiran a condemnar la violència desaforada contra la gent que protegia les urnes i els col·legis electorals. Arribats en aquest punt, ens quedem amb les llàgrimes d'emoció de tantes persones que, després de superar múltiples obstacles, van poder fer el gest, aparentment senzill, de votar.

La setmana en tuits

Papa Francesc @Pontifex_es

Com santa Teresina de l'Infant Jesús, aprenem de la humilitat de Déu, que es va fer petit per nosaltres

Raquel Sans Duran @RaquelSansDuran

Periodista TV3

La matança de Las Vegas és ja la pitjor dels EUA amb almenys 50 morts

Daniel Gil @_dgil

Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona #VagaGeneral30

Xiskya Valladares @xiskya

Filòloga i periodista

No dic que es faci igual però en situacions similars hi ha hagut solució pacífica. Al Canadà quan el Quebec volia independitzar-se @ctxt_es

Eva Fernández @evaenlaradio

Corresponsal de la Cope al Vaticà

Com afrontar conflictes ètics com el cas del petit #CharlieGard? La Pontificia Acadèmia per a la Vida els abordarà del 5-7/O

Josep Àngel Saiz @BisbeSaiz

Bisbe de Terrassa

Demanem un diàleg responsable i assenyat sense interessos partidistes, cercant la justícia i la veritat, el bé comú i la pau social

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

Seguiment de l'1-0

Ràdio Estel va informar sobre el referèndum el diumenge 1 d'octubre. Des de les 10 i fins a les 23 h, es van oferir butlletins gairebé cada hora, amb l'única excepció de les 11 i les 19. Les compareixences de membres dels governs català i espanyol, reaccions dels partits polítics, allò que passava en molts col·legis, amb tensions i violentes càrregues policials, i tota la realitat de la jornada, on molts catalans es van mobilitzar, van omplir els serveis de notícies, intercalats amb la programació habitual del dia.

Els informatius especials van acabar amb un ampli recull de la declaració institucional final del president Carles Puigdemont, en què assegurava que «Catalunya s'ha guanyat el dret de ser escoltada». I dos elements específics nostres van ser l'homilia del benedictí Josep Miquel Bausset des de Montserrat, transmesa en directe al matí i reproduïda en informatius posteriors amb la seva crida «a la calma», i els tuits i de l'arquebisbe de Tarragona, Jaume Pujol, en què rebutjava la violència i demanava el final de les intervencions, paraules que feia seves el cardenal Joan Josep Omella.

Editorial

Catalans ferits

Alguns pensaven, de bona fe, que a darrera hora hi hauria una entesa o que la policia es limitaria a vetllar per l'ordre públic sense agredir: no va ser així i les instruccions rebudes sumades a la tensió acumulades en els dies d'espera va fer que diumenge 1-O aquests servidors públics agredissin de manera desproporcionada la població que volia exercir pacíficament el dret a votar. El resultat: vuit-cents ferits, alguns greus, danys materials i gran part de la població entristida o indignada. Les imatges dels atacs difoses mitjançant les xarxes socials, han donat la volta al món i són més eloqüents que molts discursos.

El bisbe de Solsona en una nota deia: «Admiro la valentia i la resistència pacífica d'aquells que varen defensar l'exercici legítim del dret a l'autodeterminació del nostre poble i condemno tots els actes violents que es van produir, especialment

aquells comesos pels servidors públics.» El cardenal de Barcelona i l'arquebisbe de Tarragona qualificaven de «deplorable» la situació de violència que es va viure diumenge passat a Catalunya i instaven a una sortida «pacífica i democràtica». El de Girona i el de Terrassa invocaven el «diàleg sincer, pacífic, responsable i assenyat». No sols els bisbes s'han pronunciat, també ho han fet religiosos, religioses, sacerdots, seglars, entitats d'Església i de la societat civil, universitats, que s'han sumat a aquesta denúncia i han demanat una vegada més diàleg i pau.

Tot diàleg comporta una voluntat d'entesa i aquesta representa una certa renúncia entre les parts dialogants. Com afirma Mn. Antoni Babra, professor de moral social, en un conflicte, «la Doctrina Social de l'Església no en té prou amb el diàleg —per virtutós que sigui— sinó que cal reforçar-lo amb l'activitat negociadora». En el

moment de tancar aquesta edició, es parla de mediació internacional, de referèndum pactat, d'una comissió independent, formada per juristes i personalitats rellevants que en un temps limitat puguin oferir una proposta al Govern d'Espanya i al Govern de la Generalitat que permeti articular una via de sortida... Davant d'una situació de controvèrsia que ha anat en augment fins a esclatar caldrà enginy i segurament, nous interlocutors. Davant la raó de la força ha d'imperar la força de la raó. Jordi Giró, filòsof cristià, diu: «No es tracta que compartim una mateixa ni única posició concreta sobre el conflicte. Ni tan sols que ho intentem. Ni que ens posem d'acord en com hauríem de sortir del mal pas. Sinó que ens constituïm, per sobre de tot i de tots, uns grups de persones que sota la inspiració històrica dels *Comités pour la paix Civile et religieuse*, que va constituir Jacques Maritain, optem per seguir volent-nos i estimant-nos. I que no deixarem que per res del món, i tot i el que pugui succeir, les diferents opcions polítiques o socials de cadascun de nosaltres, ens enemistin o ens separin.»

La redacció us proposa

El crit de l'Amazònia
Pobles indígenes són eliminats per explotar els territoris rics
P 4-5

Arcadi Oliveres, premiat
L'activista és reconegut amb l'ICIP Constructors de Pau
P 27

Bicentenari de Jesús-Maria
La congregació va ser fundada per Claudina Thévenet a Lió
P 15

Alerta a l'Àrtic
24 poblacions reubicades pel canvi climàtic
P 28

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona,
administrador apostòlic
de Mallorca i bisbe
electe de Mallorca

Pregària per la nostra terra

Aquesta setmana, he preferit que l'escrit fos una pregària. Conscient del moment que viu el nostre poble, he pensat que també el que havia de fer era aixecar el cor a Déu, que és tot amor i justícia, i demanar-li que ens ajudi a trobar camins de diàleg, de bona entesa i de pau. M'ha ajudat molt aquesta pregària del papa Francesc, que és tota una contemplació de la nostra terra des de Déu.

Us convido que, si voleu, avui la reseu amb mi: «Pare nostre que sou present en tot l'univers i en la més petita de les vostres criatures, vós que envolteu amb la vostra tendresa tot el que existeix, vesseu en nosaltres la força del vostre amor perquè tinguem cura de la vida i de la bellesa. Inundeu-nos de pau, perquè visquem com a germans i germanes sense fer mal a ningú. Pare dels pobres, ajudeu-nos a rescatar els abandonats i oblidats d'aquesta terra que tant valen als vostres ulls. Guari les nostres vides, perquè siguem protectors del món i no pas depredadors, perquè sembrem formosor i no pas contaminació i destrucció. Toqueu els cors dels qui busquen només beneficis a costa dels pobres i de la terra. Ensenyeu-nos a descobrir el valor de cada cosa, a contemplar admirats, a reconèixer que estem profundament units amb totes les criatures en el nostre camí cap a la vostra llum infinita. Gràcies perquè esteu amb nosaltres cada dia. Encoratgeu-nos, si us plau, en la nostra lluita per la justícia, l'amor i la pau.

Déu d'amor, mostreu-nos el nostre lloc en aquest món com a instruments del vostre afecte envers tots els éssers d'aquesta terra, perquè cap d'ells no és oblidat davant vostre. Il·lumineu els amos del poder i del diner perquè es guardin del pecat de la indiferència, estimin el bé comú, promoguin els febles, i tinguin cura d'aquest món que habitem. Els pobres i la terra estan clamant, Senyor, preneu-nos a nosaltres amb el vostre poder i la vostra llum, per protegir tota vida, per a preparar un futur millor, perquè vingui el vostre Regne de justícia, de pau, d'amor i de bellesa. Lloat sigueu. Amén.»

Amazònia indígena en perill

L'Església brasilera denuncia el genocidi dels pobles indígenes

Rosa María Jané Chueca

Fotos: José Rosha/Cimi Norte

Es calcula que al món hi ha unes cent poblacions indígenes aïllades voluntàriament. És a dir, que no tenen contacte amb la societat majoritària dominant i que viuen segons els costums tradicionals, en harmonia amb la natura. Aquesta població indígena és fràgil i la seva supervivència cada dia està més amenaçada.

A l'agost va sortir a la llum una massacre d'indígenes que vivien en aïllament voluntari a la Vall de Javari, a la regió del riu Jandiatuba (São Paulo d'Oliveira, Brasil). Sembla que fins a 20 persones del poble indígena conegut com a *flecheiros* haurien estat assassinades per un grup de *garimpeiros* (cercadors d'or i pedres precioses que actuen il·legalment a la zona). Per ara, el Ministeri Públic Federal brasiler està investigant aquesta suposada matança d'indígenes.

«Les informacions sobre la massacre venen d'habitants de la zona que han relatat converses de *garimpeiros* sobre la massacre», explica a *Catalunya Cristiana* Guenter Francisco Loebens, de l'equip del Consell Indigenista Missioner (CIMI) de suport als pobles indígenes aïllats i vinculat a la Conferència Episcopal Brasileira. Segons aquests testimonis, que «són intimidats i amenaçats de mort», els *garimpeiros* es vantaven de l'atac i en mostraven els presumptes «trofeus». «L'absoluta falta de fiscalització en els límits de la terra indígena en aquesta regió i l'ambient dels *garimpos* marcats per la violència, el tràfic de drogues i l'explotació sexual són condicions que fan possibles crims d'aquesta naturalesa», es lamenta Guenter.

La presència de *garimpeiros* suposa una amenaça molt seriosa per als pobles indígenes que viuen en aïllament voluntari. A la terra indígena ianomami hi ha diversos grups aïllats. I en aquesta terra, *garimpeiros* van assassinar 16 indis el 1993, fet que es coneix com «la massacre de Haximu». La presència dels *garimpeiros* a la terra ianomami data de la dècada dels vuitanta i actualment augmenta exponencialment.

Impunitat

Els *garimpeiros* actuen, aparentment, amb impunitat. Com és possible? Li ho preguntem a Guenter, que ens explica que aquesta activitat és «sostinguda per poderosos empresaris del *garimpo* i acoïda per polítics que actuen en l'àmbit local, regional i nacional. Els organismes de fiscalització com l'Institut Brasiler del Medi Ambient i dels Recursos Naturals Renovables, la Policia Federal i la Fundació Nacional de l'Indi afronten fortes resistències polítiques, manca d'estructura i de recursos per combatre aquesta pràctica que implica terribles impactes socioambientals, destrueix i contamina amb mercuri rius i canals, massacre indígenes...».

La REPAM (Xarxa Eclesial Panamazònica, que aglutina institucions i actors

Indígenes aïllats korubo. Terra indígena Vall de Javari.

eclesials presents a la conca amazònica) assegura que «la presència de fustaires, pescadors il·legals i *garimpeiros* en aquesta terra indígena i al llarg de la conca del riu Jandiatuba és permanent, i suposa una greu amenaça per a la vida i la integritat física dels pobles indígenes que hi viuen». Segons la REPAM, aquesta última massacre, com d'altres que hi ha hagut, «són morts que haurien pogut i havien de ser evitades, cosa que responsabilitza directament l'Estat brasiler per la seva manca de determinació i la seva omissió en el compliment de les seves obligacions».

L'Església, juntament amb altres organitzacions socials, denuncia amb força aquest abandonament dels pobles indígenes. Per això, a Guenter Francisco no li tremola la veu quan afirma categòric: «Sí, al Brasil s'està produint un genocidi dels pobles indígenes. La violència contra els pobles indígenes s'incrementa i massacres com aquesta de la Vall de Javari malauradament s'han tornat possibles una altra vegada, estimulades per la inten-

ció manifesta del govern federal de deconstruir els drets constitucionals d'aquests pobles i per la inviabilització funcional dels òrgans de protecció mitjançant el tall dràstic de recursos financers».

Per protegir els pobles que viuen a la Vall de Javari, Guenter apunta mesures ben concretes: recerca rigorosa de la massacre del riu Jandiatuba i de les denúncies d'altres massacres de pobles indígenes en aïllament voluntari a la regió; càstig als assassins; crear bases de protecció etnoambiental; desmantellament definitiu dels *garimpos* il·legals als rius Jutai i Jandiatuba; demarcació de les terres dels pobles indígenes «que ajudarien a cohibir les invasions a la regió ocupada pels indígenes aïllats»; dotació pressupostària per als organismes oficials de fiscalització perquè «puguin exercir les seves responsabilitats institucionals per combatre les invasions i l'explotació de les terres indígenes», i pressió nacional i internacional sobre el govern brasiler perquè condemni les massacres d'indígenes aïllats i exigir mesures de protecció i garantia dels seus territoris.

Aldea kanamari.
Terra indígena Vall de Javari.

REPAM

«Són morts que haurien pogut i havien de ser evitades, cosa que responsabilitza directament l'Estat brasiler per la seva manca de determinació i la seva omissió»

GUENTER FRANCISCO LOEBENS

«El CIMI també ha afrontat intents de criminalització dels seus missioners en la seva actuació en suport a les lluites territorials dels pobles indígenes»

La veu del CIMI

En aquest context, el Consell Indigenista Missioner intenta enfortir els equips de suport als pobles indígenes aïllats, denunciar la violència que pateixen i obtenir de les autoritats la garantia per als seus territoris.

Loebens té molt clar que cal «continuar aprenent amb els pobles indígenes, amb la seva experiència històrica i donant suport de valent al protagonisme d'aquests pobles que han mostrat una gran capacitat de mobilització». L'Església ha de ser una «presència cada vegada més propera a les viles, valorant-ne la forma de vida i els coneixements, i aportant elements que puguin ajudar en la seva comprensió del context més ampli en què estan inserides, així com en l'enfortiment de les seves organitzacions, a més d'afavorir la creació d'aliances amb altres sectors de la societat». En aquest sentit, el CIMI forma part de la REPAM, creada el 2014. Aquesta xarxa ha permès, ens comenta Guenter Francisco, «que líders indígenes de l'Amazònia accedeixin a les eines de defensa dels drets humans en el marc de l'Organització dels Estats Americans i de l'ONU, a més d'ajudar en la divulgació internacional de les seves lluites».

Les dificultats i els reptes del CIMI tenen a veure amb les amenaces a la vida dels pobles indígenes, amb l'omissió i l'acció de l'Estat brasiler contra els seus drets que agreugen i amplien els conflictes territorials. Com revela Guenter Francisco, «en moltes situacions l'ambient per a l'actuació dels missioners i missioneres del CIMI es torna més perillós. El CIMI també ha afrontat intents de criminalització dels seus missioners en la seva actuació en suport a les lluites territorials dels pobles indígenes».

Com a Església, el CIMI té el repte d'«ampliar la presència solidària juntament amb els pobles indígenes en aquesta Amazònia immensa on la lògica desenvolupadora i saquejadora de les polítiques dels Estats nacionals topa amb les lògiques diferents dels pobles que l'habiten i preserven des de temps immemorials. Això requereix l'alliberament de més missioners i missioneres compromesos amb la vida i oberts al diàleg interreligiós i intercultural».

En la recent visita a Colòmbia, el papa Francesc va tornar a recordar la saviesa dels pobles indígenes i la necessitat de protegir l'Amazònia. Aquestes paraules del Pontífex animen tots els agents compromesos en la pastoral indígena. Per això, Loebens assegura que «ens compromet a ser aquesta Església amazònica encarnada i profètica que també ens demanen els indígenes, i a fer una autocrítica constant de la nostra pràctica per evitar la reproducció de mecanismes de dominació religiosa».

Mesures antiindígenes

El Brasil és un dels països amb més eines a nivell constitucional per defensar els drets dels indígenes. Això no obstant, el govern de Michel Temer presenta mesures antiindígenes. Com s'entén aquesta contradicció?

Guenter Francisco ens explica que «el govern Temer és il·legítim, no va ser escollit pel poble brasiler. Va assumir el govern amb un projecte per mantenir els privilegis d'un sector minoritari de la societat brasilera en un context de crisi, sense compromís amb allò públic ni amb la Constitució, que va intentar desfigurar especialment pel que fa als drets socials». S'hi sumen acusacions de corrupció, per la qual cosa no és estrany que «els drets indígenes i els drets humans no formin part de la seva agenda...».

A més, el govern Temer, confirma Loebens, «ja ha adoptat una orientació absolutament restrictiva en relació amb els drets territorials dels pobles indígenes que fa inviables noves demarcacions de terres indígenes i permet la revisió de processos demarcatoris en curs». Segons denuncia el membre del CIMI, l'executiu brasiler està actuant, a través de la seva base parlamentària, «atenent els interessos dels terratinents per promoure una alteració constitucional que retira de la Carta Magna del país el dret originari dels pobles indígenes als seus territoris tradicionals i permet el saqueig de les riqueses existents. Prendre als pobles indígenes el dret fonamental a la terra és decretar-ne l'extermi».

Per la seva part, la REPAM també condemna que «el país viu en els darrers anys un gravíssim endarreriment en la garantia dels drets fonamentals dels pobles indígenes». Aquesta política de retrocés i ommissió, apunta, «és directament responsable de l'augment de la violència contra els pobles indígenes i de fets gravíssims com la possible massacre que ara s'està investigant i que representaria un cas de genocidi. Ens cal dir: "Prou!"».

Francesc llança la campanya «Compartint el viatge»

Es tracta d'una iniciativa de Càritas a favor dels migrants

El Papa, amb voluntaris de Càritas i migrants el dia de llançament de la campanya.

AICA

Ciutat del Vaticà

En l'audiència general del 27 de setembre el Papa va llançar la campanya global de Càritas internacional «Compartint el viatge», a favor dels migrants i refugiats. El Pontífex va donar «la benvinguda als migrants, als qui sol·liciten asil i als refugiats» i també «als operadors de Càritas i altres organitzacions catòliques». Va recordar que ells són «signe d'una Església que vol ser oberta, inclusiva i acollidora».

Francesc va assenyalar que «la vostra empenta ens fa recordar que Crist mateix ens demana acollir els nostres germans i germanes migrants i refugiats amb els braços oberts. Justament així, amb els braços oberts, amatents a una abraçada sincera, afectuosa i que embolcalla, una mica com aquesta columna de Sant Pere, que representa l'Església mare que abraça tothom en compartir el viatge comú».

En llançar la campanya de dos anys, el Pontífex va advertir contra «els enemics de l'esperança»: «L'esperança és el que impulsa a "compartir el viatge de vida". No tinguem por de compartir el viatge! No tinguem por de compartir l'esperança!»

Segons ha explicat el president de Càritas internacional, el cardenal Luis Antonio Tagle, «si establim vincles amb els refugiats i els migrants, enderroquem les barreres amb què alguns estan mirant de separar-nos. La campanya ens crida a reconèixer, restaurar i com-

partir la nostra humanitat comuna». Per al cardenal Tagle, aquesta campanya «ens donarà l'oportunitat de crear "illes d'esperança" en les quals havia regnat algun cop la por».

Es tracta d'una campanya de sensibilització pública que promou oportunitats i espais perquè els migrants i les comunitats es reunixin i comparteixin històries i experiències, amb l'objectiu d'enfortir vincles entre els migrants i les comunitats. «El que proposem», assenyalava el purpurat, «és conèixer un

migrant o refugiat, escoltar i compartir amb ell les seves històries i experiències de vida». I afegeix: «El Sant Pare ens ha ensenyat el poder de l'acció en les paraules i ens convida a difondre, defensar i viure la cultura de l'encontre, d'una manera senzilla, tal com ho va fer Jesús: no només veure-hi sinó mirar; no només sentir-hi, sinó escoltar; no només passar pel costat de les persones, sinó aturar-s'hi.»

Més informació sobre la campanya: journey.caritas.org.

Les crítiques a «Amoris laetitia», «respectables però equivocades»

AICA / Ciutat del Vaticà

Segons publica *La Civiltà Cattolica*, el Papa es refereix a les crítiques que alguns representants eclesiàstics van fer de l'exhortació *Amoris laetitia*: «He de dir una cosa en justícia i també per caritat. Perquè sento molts comentaris, respectables perquè els pronuncien fills de Déu, però equivocats», va comentar Francesc en una trobada que va mantenir amb jesuïtes en el seu recent viatge a Colòmbia i la transcripció de la qual publica ara la revista.

Després d'explicar que «n'hi ha que sostenen que la moral que hi ha a la base d'*Amoris laetitia* no és una moral catòlica o, si més no, no és una moral segura», va assegurar que «amb claredat la moral d'*Amoris laetitia* és tomista. Podeu parlar d'això amb un gran teòleg, entre els millors d'avui i entre els més madurs, el cardenal Schönborn». El Pontífex indica que «això ho vol dir perquè ajudeu la gent que creu que la moral és pura casuística. Ajudeu-los a adonar-se que el gran Tomàs té una riquesa molt gran, capaç també avui d'inspirar-nos. Però de genolls, sempre de genolls».

I una recomanació: «Per entendre *Amoris laetitia* cal llegir-la de principi a fi.» L'any passat els cardenals Raymond Burke, Walter Brandmueller, Carlo Caffarra i Joachim Meisner van escriure al Papa una carta amb quatre dubtes doctrinals sobre aquest document i en sol·licitaven un aclariment. I fa unes setmanes, seixanta historiadors, teòlegs i sacerdots van difondre un document en què assenyalaven set suposades heretgies contingudes a l'*Amoris laetitia* i demanaven a Francesc que les revisés.

Església en sortida

Pregària d'intercessió i lloança

El dia de la seva elecció, el papa Francesc va demanar a tots: «Pregueu per mi!» Sovint acaba les catequesis o les audiències demanant pregàries. Això subratlla sobretot la importància i la necessitat de la intercessió.

En diverses ocasions, parlant de la pregària, el Papa ens diu que podem pregar per nosaltres mateixos, però que és molt millor intercedir pels altres. La intercessió demostra generositat i altruisme i no conté gens d'egoisme, per espiritual que sigui.

El papa Francesc ens ensenya també que l'autenticitat de la intercessió és la lloança. Intercedim lloant. La lloança garanteix la gratuïtat de la nostra intercessió. És l'aire que respirem en el nostre accés confiat i familiar al Pare, en l'Esperit Sant, per mitjà del Fill.

El Papa diu que les llàgrimes d'una mare o d'un pare pel seu fill són, per elles mateixes, la millor oració perquè inclouen la intercessió més pura en forma de sospirs i gemecs, i la lloança a la misericòrdia del Pare.

Maria, al peu de la creu, intercedeix per tota la humanitat, tot fent una lloança perfecta. Jesús mateix va clamar la seva intercessió: «Pare, perdoneu-los, perquè no saben el que fan.»

Lloar i intercedir. Heus aquí la tasca que Jesús ens proposa: quan intercedim pels altres estem lloant Déu, i quan ens dediquem a la lloança és el moment més adient per a la intercessió. Potser un dia, a còpia d'intercedir pels altres i de lloar Déu, ens oblidarem de pregar per nosaltres mateixos? Beneït sigui aquest dia!

Josep Maria Massana

El Papa anima a acollir i protegir emigrants i refugiats

Rep els representants europeus per a la Pastoral dels Migrants

Redacció

Ciutat del Vaticà

Prop de cinquanta representants de vint-i-quatre Conferències Episcopals d'Europa es van reunir a Roma del 21 al 23 de setembre per dialogar i intercanviar opinions amb els responsables de la secció «Migrants i refugiats» del nou Dicasteri per a la Promoció del Desenvolupament Humà Integral. Entre els responsables europeus hi havia el president de la Comissió Episcopal de Migracions d'Espanya, Mons. Juan Antonio Menéndez, i el seu director, José Luis Pinilla, s.j.

Els participants van assistir a l'audiència del Papa el dia 22, on Francesc els va advertir sobre la xenofòbia. No els va ocultar la seva «preocupació davant dels signes d'intolerància i discriminació que hi ha. Em preocupa encara més la trista constatació que les nostres comunitats catòliques a Europa no estan exemptes d'aquestes reaccions de defensa i rebuig». «En la història de l'Església», va subratllar el Pontífex, «no han faltat les temptacions de l'exclusivisme i de l'enrocament cultural, però l'Esperit Sant ens ha ajudat a superar-les, garantint una constant obertura envers l'altre, considerada com una possibilitat concreta de creixement i enriquiment».

Mons. Juan Antonio Menéndez, després de saludar el Papa, va assegurar que «he pogut comprovar l'interès que té per la realitat dels immigrants i refugiats al nostre país, així com per la gran tasca pastoral i social que realitza l'Església a Espanya a través de les diòcesis, les parròquies i les comunitats de consagrats. I he pogut comprovar l'interès que té per aquest assumpte, especialment per alguns indrets d'Espanya on els immigrants pateixen de forma especial».

En la salutació personal a José Luis Pinilla, després que aquest l'informés breument de la situació a Espanya, el Papa va demostrar el gran coneixement que té de la tasca que realitza l'Església a Espanya amb els migrants i els va animar a continuar treballant en la mateixa línia donant una resposta pastoral als reptes de la migració contemporània amb quatre verbs: acollir, protegir, promoure, integrar.

En el seu discurs, el Papa havia dit: «El verb acollir es tradueix en altres verbs com ampliar els mitjans legals i segurs d'entrada, proporcionar un primer allotjament adient i decorós, i garantir a tothom la seguretat personal i l'accés als serveis bàsics. El verb protegir s'especifica en l'oferta d'informació fiable i certificada abans de la sortida, la defensa dels drets fonamentals dels migrants i refugiats, independentment del seu estatus migratori, i en la defensa dels més vulnerables, que són els infants. Promoure significa assegurar les con-

A Francesc el preocupa la realitat dels immigrants.

dicions per al desenvolupament humà integral de tots, migrants i autòctons. El verb integrar consisteix a obrir espais d'encontre intercultural, afavorir l'enriquiment mutu i promoure programes de ciutadania activa.»

José Luis Pinilla el va informar de la tasca eclesial que es fa des de la Conferència Episcopal Espanyola i des de totes les diòcesis, que inclou la denúncia profètica i altres accions en defensa de la dignitat dels migrants.

Reptes i projectes

En la reunió amb el Dicasteri per a la Promoció del Desenvolupament Humà Integral es va presentar l'informe sobre la tasca de les Conferències Episcopals catòliques en el camp de la pastoral dels migrants. Posteriorment, els directors nacionals van discutir sobre els reptes actuals de cada país, sobre l'acollida i integració dels migrants i la contribució dels responsables de migracions europeus a les prioritats i projectes sobre els quals treballa el dicasteri.

José Luis Pinilla, en les seves intervencions davant d'aquest fòrum europeu, va incidir molt en l'aspecte transversal de les migracions i en la resposta comuna com a Església en la tasca d'integració i comunió a partir de la diversitat que l'emigració comporta, i la resposta des de diferents àmbits eclesials quan s'atempta contra la dignitat i els drets humans dels migrants com per exemple els centres

d'internament o les fronteres (devolucions sumàries). Va exposar com s'han creat, en el temps que fa que n'és director, dues noves seccions per atendre les dones víctimes del tràfic, així com la infància i la joventut en risc, dos col·lectius que provenen en molts casos de la migració irregular.

També va parlar de la preocupació pel tractament als menors migrants, «invisibles i sense veu als quals l'Església presta la seva». Es va referir a les gestions amb l'administració pública per al reassentament de refugiats,

bé per corredors humanitaris o altres mesures, que no han donat els resultats previstos i que no han servit per realitzar el compromís que va adquirir l'administració pública per a almenys 17.000 refugiats. Només n'han rebut 1.724, resposta molt qüestionada des de moltes institucions eclesials.

La reunió va acabar el dissabte 23 de setembre amb una visita al Centre de Sant Saba, dirigit pel Centre Astalli (Servei Jesuïta per als Refugiats a Itàlia), que acull sol·licitants d'asil i titulars de protecció internacional.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

El recinte de l'Escola Industrial de Barcelona ple de persones que volien votar. / Fotos: Agustí Codinach

El diàleg i la negociació

Mn. Antoni Babra

Professor de Moral social a la Facultat de Teologia de Catalunya

En la majoria del conflictes socials del nostre entorn fem servir l'expressió «Diàleg». Tanmateix la doctrina social de l'Església aclareix que no en té prou amb el «Diàleg», per virtuosos i generós que sigui, cal reforçar-lo amb l'activitat negociadora, la «Negociació». Així doncs, sempre hauríem de referir-nos a les dues activitats simultàniament, és a dir, «diàleg i negociació». El diàleg denota una actitud espiritual pròpia de l'ésser humà que se situa al nivell del pensament, en el còrtex cerebral, i s'enca mina a la comunicació racional entre diversos actors que conversen amb certa habilitat de la cosa tractada; la negociació és una activitat encaminada a cercar un acord, establir unes normes, obtenir un benefici, ajustar punts de vista d'antuvi oposats, etc. Si el diàleg és una facultat superior de l'ésser humà que genera actituds de sinceritat i obertura a l'altre, com és que moltes vegades l'emprem de manera tan barroera o tan pròpia de les passions inferiors, com són la ira, l'insult, la mentida? Negociar suposa seguir unes normes on la confiança és fonamental, la prudència és una habilitat virtuosa insubstituïble, cedir en alguna cosa *pro bono pacis* configura tota una saviesa intrínseca a la diplomàcia. *Dialogar i negociar* han d'anar sempre juntes. Aquesta és la qüestió!

La negociació i el diàleg han d'aparèixer junts en moltes qüestions controvertides que s'han de dirimir, com és ara el conflicte entre la política d'un govern centralista i la d'un govern autonòmic que planteja aspiracions d'autogovern de més ple dret. En les relacions entre l'ordre

jurídic (l'imperi de la llei) i l'ordre moral (els drets de les persones i dels pobles), preval el bé comú, és a dir, la pau social, la convivència civil, justa i pacífica. Les institucions polítiques constitueixen el vincle natural per cohesionar la societat i així realitzar el bé comú; les institucions del poder judicial constitueixen la garantia d'independència en l'aplicació de la llei.

Les condicions fonamentals encaminades a un diàleg i una negociació fructífera, tal com ensenya la doctrina social de l'Església, són: la *claredat* que fa possible la comprensió; la *sinceritat* que fa impossible el to ofensiu, despectiu o impositiu; la *confiança* que promou l'amistat i no pas la confrontació o l'egoisme; la *prudència* que fa possible la correcció de postures enquistades i saber recular o avançar a temps. La negociació reclama consens entre les parts, a vegades mesures de dissuasió, intervenció de negociadors o d'observadors multilaterals. I si és ben cert que a tots els pobles els correspon, en general, una nació, el *diàleg* i la *negociació* seran el camí per assolir la pau, pel bé de tothom.

La negociació i el diàleg han d'aparèixer junts en moltes qüestions controvertides que s'han de dirimir

Acord i entesa

Núria Gisbert

Expresidenta de Càritas espanyola i exregidora de l'Ajuntament de Barcelona

Els últims anys i especialment els últims mesos han estat per a Catalunya un estira-i-arrotonsa entre les institucions catalanes i el govern central. Això ha generat força malestar entre una part important de la societat catalana. En moments com aquest no hem d'oblidar que la nostra societat és plurilingüe, interreligiosa i amb un ventall ideològic molt ampli. Ahir fou el dia més esperat dels últims mesos, l'1 d'octubre, jornada marcada per la convocatòria d'un referèndum il·legal per part del govern català, i que ha tingut com a conseqüència més destacada més de vuit-centes persones ferides.

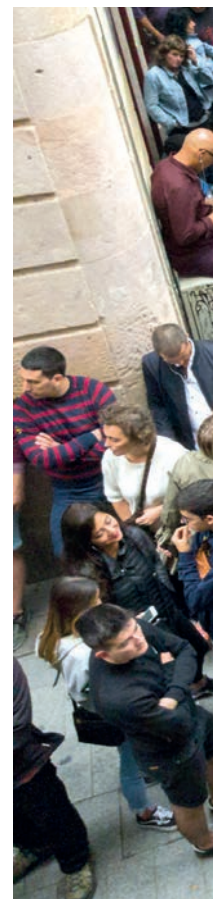
La Conferència Episcopal Tarraconense ja va fer una crida al seny i a evitar la confrontació el 20 de setembre, just el dia en què s'incrementaven de forma considerable les mobilitzacions a Barcelona i en altres pobles i ciutats de Catalunya. Avui és més necessari que mai recuperar la cultura del pacte i el diàleg, ja que això ha estat la garantia de la convivència a Catalunya i a Espanya durant molts anys. Els nostres bisbes recordaven que la nostra Església vol justícia, fraternitat i comunió, tot avançant en el camí de l'acord i de l'entesa.

Quan falten encara resultats oficials, hi ha una qüestió clara: els independentistes han guanyat la votació. Una votació que va ser realitzada amb moltes dificultats pel clima de tensió que va generar la Policia Nacional i la Guàrdia Civil i que va provocar múltiples desperfectes en escoles i col·legis electorals. Però no hem d'oblidar que l'origen del

Avui és més necessari que mai recuperar la cultura del pacte i el diàleg, ja que això ha estat la garantia de la convivència a Catalunya i a Espanya durant molts anys

conflicte polític rau en el xoc de legalitats i de legitimitats d'ambdós governs. El govern espanyol porta massa anys sense posar sobre la taula cap oferta política. A l'altra banda, el govern català va començar fa uns mesos una cursa i no ha aconseguit trobar la fórmula per tal de ser escoltat. A més, per tal d'assolir els seus objectius ha acabat saltant-se la legalitat vigent.

Amb el 38% de participació i amb una clara victòria del «sí» (no és oficial encara) el govern de la Generalitat no pot imposar a tota la població el resultat d'una votació que només interpel·lava una part de la societat. En definitiva, l'única solució és cercar un nou camí perquè Catalunya pugui recuperar la seva identitat; sent el diàleg, la pau i la cohesió social els valors que, en èpoques més difícils que aquesta, han imperat.

El camí després de l'1 d'octubre

Eugeni Gay Montalvo

Advocat i exvicepresident del Tribunal Constitucional

Escric aquestes línies el mateix diumenge 1 d'octubre, tot acceptant la invitació que aquesta publicació m'ha fet, mentre segueixo pels mitjans de comunicació els esdeveniments. Soc conscient que, en aquest curt espai, resulta impossible expressar una profunda i seriosa anàlisi de la situació política i jurídica que ens afecta. D'altra banda, des de fa temps, han estat expressant-se, des de diferents punts de vista, fonamentades opinions. I se n'hauran de fer encara més.

El meu sentiment, però, quan escric això, és de profunda tristesa i de gran preocupació. Com a cristià, entenc que avui s'imposa la lectura reposada de la Carta de Sant Pau als cristians de Filips, que l'Església universal ha llegit en totes les misses d'aquest diumenge (XXVI durant l'any), un text que ens marca el camí d'esperança, quan ens diu: «Us suplico que em doneu plenament el goig de veure-us units per uns mateixos sentiments i per una mateixa estimació dels uns pels altres, unànimes i ben avinguts. No feu res per rivalitat ni per vanagloria. Mireu els altres amb humilitat i considereu-los superiors a vosaltres mateixos. Que ningú no es guiï pels propis interessos, sinó que miri pels altres. Tingueu els mateixos sentiments que hem vist en Jesucrist.» Aquests «altres» són els nostres germans, aquells que m'interpel·len i amb els quals hem de construir una societat cada dia més justa i solidària.

Lamentablement el gran problema polític que vivim en aquests moments ens afecta a tots, però no tothom és responsable en la mateixa mesura perquè, si bé tots tenim la nostra particular responsabilitat, aquells que ens governen d'un costat i de l'altre han oblidat, malauradament, la política per imposar les «seves polítiques»; uns, des de la legalitat democràtica; els altres, volent establir-ne una de nova, tot dimitint de la

Votació el dia 1 d'octubre a l'Escola Cervantes de Barcelona.

Uns lliuren als ciutadans la responsabilitat de donar la cara i els altres, a les forces de seguretat, la de preservar per la força l'ordre constitucional

seva obligació de resoldre els problemes dels ciutadans, de les seves preocupacions i els anhels en el marc del diàleg i la negociació.

La inhibició dels governs elegits pels mecanismes previstos en el nostre Estat de Dret, que dissortadament no ha estat respectat, ha fet que uns lliurin als ciutadans la responsabilitat de donar la cara i els altres, a les forces de seguretat, la de preservar per la força, i de manera ineficaç, l'ordre constitucional. Tot això els hauria d'obligar a deixar pas a altres governants amb capacitat per pacificar la societat i donar resposta als problemes que planteja.

Gent al carrer Sant Pere Més Baix esperant per votar.

Escoltar

Jordi Ballesteros i Ventura

Advocat

L'1 d'octubre anava d'escoltar la gent. Així de senzill. Sembla estrany que això tan simple tingui detractors, oi?, però les imatges tristes, tristíssimes de les càrregues policials no deixen lloc al dubte. Escoltar no és tan fàcil com sembla. Perquè escoltar t'obliga a atendre l'altre, a intentar entendre l'altre. Requereix un esforç que qui està instal·lat en una còmoda realitat potser es vol estalviar, un esforç titànic per qui vol restar quiet en un món que cada cop canvia més ràpid.

El premi Nobel Bob Dylan ho va escriure amb altres paraules: «Es pot ser molt feliç tenint els ulls tancats, el temps que hi puguis estar; es pot ser molt feliç tenint els ulls tancats, si els obres la llum et farà mal.» Estem aquí: els uns que encara estan en temps d'ulls tancats, aparentment (només aparentment) feliços, i d'altres que els anem obrint de mica en mica. Sí, obrir-los ja veiem que pot fer mal, però els països cívics, convencionals, democràtics, moderns sempre són països d'ulls oberts, països que sempre voldran escoltar la seva gent.

A Catalunya, crec sincerament que sabem escoltar. I en bona part això és així gràcies a la nostra cultura associativa. Aquests dies que estem vivint no serien possibles sense anys i panys de reunions a l'associació, milers d'assemblees de clubs, dies i dies de trobades de socis, reunions de comunitats, juntes, comissions de partits, i tot el que vulgueu.

La societat civil catalana —l'autèntica, eh?— és el motor del que està naixent a Catalunya. Un motor que ha sabut compassar-se amb les institucions amb molta generositat per part de tothom.

Som una petita nació, plena de contradiccions, amb gent molt i molt diversa que sempre ha de poder ser escoltada. Des de Badalona, el diumenge, molts vam treballar per escoltar els nostres conciutadans. I això ens farà millors.

La societat civil catalana és el motor del que està naixent a Catalunya. Un motor que ha sabut compassar-se amb les institucions

Pelegrinatges 17

SUD-ÀFRICA

Del 10 al 21 de novembre

El gresol multiracial més austral

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Del 27 novembre al 4 de desembre

NOVA YORK

Del 29 de novembre al 3 de desembre

Lums de Nadal

Roma Pessebres

De l'11 al 15 de desembre

Viatgem a **GRECCIO**, santuari franciscà on va néixer la tradició dels pessebres. Descobrirem la **VALL SANTA**, visitarem els pessebres més espectaculars de Roma i assistirem a l'Audiència Papal.

La nostra proposta de viatges del CLUB 2018 és aquesta

GENER 14-21 RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL

FEBRER MARROC Ruta Reial

MARÇ ROMA Amb audiència Papal
 PELEGRINATGE A ÀVILA Jubileu Teresià

ABRIL ALBÀNIA I MACEDÒNIA El secret d'Europa
 PELEGRINATGE a LOURDES

MAIG PELEGRINATGE a FÀTIMA
 MADAGASCAR A la recerca del continent perdut

JUNY SUÏSSA Alpina
 JAPÓ Imperi de l'Orient

JULIOL ISLÀNDIA Ruta del foc i del gel
 BRETAGNA I NORMANDIA Fe i patrimoni

AGOST ÍNDIA Colors del Rajasthan
 TERRA SANTA

SETEMBRE PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio
 L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo

OCTUBRE SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors
 CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat

NOVEMBRE L'IRAN La Pèrsia Bíblica
 LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

DESEMBRE Pessebres dels ALPS ITALIANS

Tarraconense

L'Església catalana condemna la violència de l'1-0

Bisbes, religiosos i sacerdots tornen a demanar diàleg i pau

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Les imatges de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil carregant contra població pacífica que només volia exercir el seu dret a expressar-se lliurement va donar la volta al món i va produir una riuada de condemnes i mostres de suport a Catalunya.

Dins d'aquesta allau de declaracions, l'Església catalana no va restar al marge. El mateix 1 d'octubre l'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Mons. Jaume Pujol, feia dos tuits en els quals manifestava: «La situació de violència que es viu avui a Catalunya és deplorable. Cal que s'aturi ja la violència i els enfrontaments. S'ha de trobar una sortida pacífica i democràtica. Encomanem-ho al Déu de la pau.»

De seguida aquest tuit va obtenir suport. Un dels primers a fer-ho va ser l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, el qual, a través de les xarxes socials deia literalment el mateix. Precisament, Twitter va ser l'eina principal emprada per diferents persones i grups d'Església per dir-hi la seva. Així, el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo afirmava que «cal condemnar la violència que sofreix el poble de Catalunya. La resistència no es venç amb la violència, sinó amb un diàleg sincer i pacífic.» I el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, demanava «un diàleg responsable i assenyat sense interessos partidistes, cercant la justícia i la veritat, el bé comú i la pau social».

De la seva banda, el bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, va emetre una nota en la qual admirava «la valentia i resistència pacífica d'aquells que van defensar l'exercici legítim del dret a l'autodeterminació (...) i condemno tots els actes violents que es van produir, especialment aquells comesos per "servidors públics"». A més, demanava «a tots els polítics que articulin una sortida pacífica i justa a la nació catalana, respectant els drets legítims d'aquest poble, entre els quals sobresurt el dret a l'autodeterminació, sense ignorar tot el que ha passat i tenint en compte el resultat de les urnes».

Els religiosos i religioses van voler fer sentir la seva veu. L'abat de Montserrat, Josep M. Soler, en un tuit publicava: «Condemnem les actuacions violentes contra ciutadans pacífics d'avui i renovem la crida a la serenitat i al diàleg.» Igualment, l'abadessa de Sant Benet de Montserrat, Mar Albajar, feia una piulada en anglès on lamentava que «avui és un dia trist. Els atacs de la policia espanyola als catalans han estat brutals i inacceptables».

Sor Lucía Caram, dominica de Manresa i molt activa a les xarxes, piulava: «Hem de construir i treballar per la pau, la reconciliació i la dignitat, que

Les treballadores i els treballadors de «Catalunya Cristiana», Ràdio Estel i el Club+Amics es van unir al quart d'hora d'aturada, el 2 d'octubre, com a prèvia a l'aturada general de l'endemà per condemnar la violència.

l'odi i la venjança no trobin acollida als nostres cors. La violència sempre és un fracàs. No renunciem a la revolució de la bondat. La majoria silenciosa, festiva i democràtica va anar a les urnes a Catalunya. Ara cal dialogar i dialogar. Res no justifica la violència. PAU.»

Altres religiosos, com les clarisses de Vilobí demanaven que «la festa de Sant Francesc, home de pau, il·lumini el cor de les persones que podem treballar per refer la convivència a casa nostra!». També els claretians denunciaven que «les accions violentes contra ciutadans pacífics que hem vist avui a Catalunya no tenen justificació. Com a cristians, seguirem pregant i treballant per solucions basades en la pau, la justícia i la dignitat de les persones i dels pobles».

Els vicaris episcopals de l'arxidiòcesi de Tarragona, Mn. Jordi Figueras, Mn. Manuel M. Fuentes i Mn. Joan M.

Bravo, van publicar un comunicat on condemnaven «la violència en aquest dia del referèndum pacífic. Desitgem la recuperació dels ferits i exigim el restabliment de tots els drets que ens pertocquen com a ciutadans i ciutadanes; així com obrir el diàleg franc i constructiu per Catalunya».

I el sacerdot Cinto Busquet, un dels promotors del manifest a favor del referèndum signat per més de 400 preveres i diaques, escrivia a Twitter: «Quan els qui tenen la força de les armes vessen sang potser venceran la batalla d'avui, però amb la seva violència segellen la nostra victòria.»

Comunitat educativa

La comunitat educativa també va voler manifestar la seva condemna dels fets violents i el seu compromís per la pau. En aquest sentit, La Salle

Catalunya va fer un comunicat on explicava que «coherent amb els valors del nostre caràcter propi com la justícia, la convivència i el diàleg, condemnem de forma enèrgica tot tipus de violència. Especialment vers la ciutadania que, de forma pacífica, exerceix el dret a decidir».

Des de Maristes Catalunya es rebutjaven les càrregues policials perquè «com a institució educativa defensem els valors del diàleg, pau i solidaritat i condemnem la violència intolerable cap a la població catalana».

I tampoc no va faltar el tuit de la Universitat Ramon Llull de condemna i de reafirmació «en els valors de la democràcia i el diàleg per solucionar conflictes polítics». En la mateixa línia va anar la piulada de Justícia i Pau: «L'Estat que empra la violència contra mobilitzacions pacífiques no és democràtic.»

APP de la Litúrgia de les Hores en català

Redacció / Barcelona

Després de la nova edició de la Litúrgia de les Hores en català que va sortir a la llum el setembre del 2016, s'acaba de presentar l'aplicació per als sistemes Android i iPhone de telefonia mòbil de la mateixa Litúrgia de les Hores en català, amb la ma-

teixa versió del text oficial preparat per la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Amb aquesta APP, amb la qual es pot accedir a totes les hores de l'ofici diví i que cada usuari podrà utilitzar amb el propi de la diòcesi on es trobi, es vol contribuir a estendre la pràctica

de la pregària de l'Església en tota la comunitat del Poble de Déu. Són ja molts els fidels i les comunitats que han trobat en la Litúrgia de les Hores el camí de la fidelitat en la pregària de cada dia i van redescobrint els tresors que conté la pregària de l'Església, i hi tenen una font d'espiritualitat.

Ha mort Mn. Joan Batlles Alerm

Va viure com un do de Déu la celebració del Concili Vaticà II i va treballar molt per portar a terme les grans intuïcions i les línies de renovació pastoral

En una trobada de joves el 1987. / Església i País

Joaquim Brustenga

Havia nascut a la Garriga el 23 de juliol del 1917. Per tant, ara tenia 100 anys. Ha sigut un gran prevere de la diòcesi de Barcelona. I també, podem dir que ha sigut un prevere, que ha influït en el treball pastoral de les

diòcesis de Catalunya.

Va viure com un do de Déu la celebració del Concili Vaticà II i va treballar molt per portar a terme les grans intuïcions i les línies de renovació pastoral que proposaven els documents conciliars. També li hem d'agrair la clara visió que tenia del

paper dels laics en l'Església d'avui.

Ha sigut el fundador i l'ànima del Centre d'Estudis Pastorals (CEP), juntament amb Mn. Josep M. Totosaus. Quants preveres i laics han passat pels cursos de pastoral que durant tants anys ha organitzat el Centre en la seva seu del carrer Rivadeneyra. També

les activitats del CEP es desplaçaven a d'altres llocs i diòcesis per renovar pastoralment més preveres i laics.

Com a vicari episcopal ha col·laborat molt en la pastoral diocesana de Barcelona.

Es va dedicar de ple als moviments de joves d'AC, especialment a la JAC i a la JOC. Quants militants encara el recorden! Val la pena fer esment de les Jornades de Joventut, particularment a les comarques del Vallès, Penedès i Maresme.

Volem recordar la seva participació en la Unió Sacerdotal de Barcelona, Unió d'ajuda mútua sacerdotal, juntament amb el Dr. Manuel Bonet Muixí, i altres preveres, col·laborant en la vida i ministeri de molts preveres de la diòcesi.

El seu pas per les parròquies ha deixat sempre un solc molt profund. Per exemple, a Vilafranca del Penedès encara el recorden avui dia després de tants anys.

També cal remarcar el seu treball en el camp de la cultura catalana. La Generalitat li va concedir la Creu de Sant Jordi l'any 1994.

Finalment, voldria subratllar el seu caràcter afable, alegre i acollidor. Personalment, m'ha cridat sempre l'atenció el seu somriure, que ha mantingut fins al final de la seva llarga vida, vivint els últims anys en una residència, amb moltes limitacions humanes, però sense perdre mai el seu somriure.

Moltes gràcies, Mn. Batlles, pel teu admirable testimoni de vida i d'acció pastoral, que ens has donat. Que descansi en la pau del Senyor.

***RàdioEstel**

senzillament... BONA MÚSICA

De dilluns a divendres de 8 h a 17 h
FÓRMULA ESTEL

Madrid

Els bisbes demanen salvaguardar «els drets dels pobles»

Declaració de la Comissió Permanent davant de la situació a Catalunya

Rosa María Jané Chueca
Redacció

Els 23 bisbes que formen la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (entre ells el cardenal Joan Josep Omella, Mons. Joan Enric Vives i Mons. Enric Benavent) han fet pública una declaració «davant de la greu situació que es viu a Catalunya».

Els prelats reiteren que «en aquests moments greus» la solució passa «pel recurs al diàleg des de la veritat i la recerca del bé comú de tots, com subratlla la Doctrina Social de l'Església». La Permanent desitja que aquest diàleg sigui «honest i generós, que preservi els béns comuns de segles i els drets propis dels diferents pobles que formen l'Estat». Segons els bisbes, cal que les autoritats de les administracions públiques, els partits polítics i altres organitzacions, així com els ciutadans, «evitin decisions i actuacions irreversibles i de greus conseqüències, que els situï al marge de la pràctica democràtica emparada per les legítimes lleis que garanteixen la nostra convivència pacífica i originen fractures familiars, socials i eclesials».

La declaració episcopal, fent-se ressò del comunicat dels bisbes catalans del 20 de setembre, convida a pregar pels que en aquests moments «tenen la responsabilitat en el govern de les diferents administracions públiques,

La Permanent està formada per 23 bisbes.

de la gestió del bé comú i de la convivència social, a fi que tots siguem guiats pel seny i el desig de ser justos i fraterns», i amb responsabilitat «avançar en el camí del diàleg i de l'entesa, del respecte als drets i les institucions i de la no-confrontació, ajudant que la nostra societat sigui un espai de germanor, de llibertat i de pau».

La Comissió Permanent confirma que fa seus «els desitjos i sentiments manifestats recentment de forma conjunta pels bisbes amb seu al territori de Catalunya, autèntics representants de les seves diòcesis», i recull les paraules de la Plenària de la CEE de l'any 1981, en una altra ocasió «també difícil per a la nostra convivència democràtica i

pacífica: «És totalment necessari recuperar la consciència ciutadana i la confiança en les institucions, tot això en el respecte de les vies i els principis que el poble ha sancionat en la Constitució.» Finalment, els bisbes ofereixen la seva «col·laboració sincera per al diàleg en favor d'una pacífica i lliure convivència entre tots».

Opinió

«Camins de Pau» per al món

Homes de diferents religions, reunits per Sant'Egidio a Osnabrück (Alemanya) en l'«Esperit d'Assís», van fer una forta crida per la pau. Els participants, catòlics juntament amb protestants, imams i rabins, representants de l'hinduisme i del budisme, van parlar durant tres dies de com les religions instrumentalitzades poden incendiar el món i de com, al contrari, poden salvar-lo retornant-li l'ànima, que corre el risc de perdre's, en una globalització «que ha escollit massa l'economia i el mercat» i no l'home.

«Nosaltres, creients —deia el manifest final—, podem fer molt més del que imaginem. Preguar, estar junts, no podem deixar que prevalgui la resignació.» Avui el camí a recórrer és el de la pau. El manifest instava amb urgència a obrir nous camins de pau: «El món té tanta necessitat de pau com de pa. La globalització ha aconseguit unir l'economia però no els cors.» Per a les religions ha arribat el moment de ser

Cerimònia final de l'encontre.

Meritxell Téllez
Comunitat de Sant'Egidio

«més audaçs», de mirar més enllà dels propis horitzons i de convidar qui fa la guerra a aturar-se i tenir pietat de qui pateix.

En la cerimònia final, el fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, Andrea Riccardi, va convidar a «no resignar-nos» davant de la violència i a «no acceptar la indiferència» davant del «dolor dels altres». Cal ser «artesans de pau». L'arquebisbe armení catòlic d'Alep, Boutros Marayati, va portar a la plaça d'Osnabrück «el crit de dones, homes i infants» de la seva ciutat, que esperen la reconciliació, «una nova vida en el perdó i en la reconciliació».

Els «pelegrins de pau» de les diferents religions van prometre estendre la seva xarxa per prevenir els conflictes i involucrar molts en el compromís del diàleg i de l'encontre. I ja es va posar al calendari la nova cita: Bolonya, l'any vinent, convidats per l'arquebisbe Matteo Zuppi, per a la pròxima edició de la Pregària per la Pau segons l'«Esperit d'Assís».

Des del monestir

El papa Pau VI

El 19 d'octubre del 2014 va ser beatificat Pau VI, un papa que ja des del seu temps d'arquebisbe de Milà va tenir una relació intensa amb Montserrat. «Les notícies que venen de Montserrat em captiven i m'edifiquen: *in omnem terram exivit sonus eorum!* Aquestes són les funcions de semblants centres d'altíssima espiritualitat, i que bé que les realitza aquest monestir», escrivia el 30 de juliol de 1958 l'arquebisbe Montini, de Milà, al P. Gabriel Maria Brasó prior de Montserrat. Allò que unia Milà i el nostre monestir, segons Montini, era un «vinde especial, que es va intensificar els anys que el benedictí Ildefons Schuster va ser arquebisbe de Milà». Tot i que va ser convidat a venir a Montserrat,

el cardenal Montini mai no va visitar el nostre monestir a causa de la seva prudència, ja que l'arquebisbe de Milà era considerat «enemic del Règim». Amb tot, va mantenir contactes epistolars freqüents amb el P. Gabriel M. Brasó, prior de Montserrat, i amb l'abat Aureli Maria Escarré, com recordava Eliana Versace a *L'Osservatore Romano* el 6 d'agost del 2011. Fruit de l'amistat mútua entre Montini i Brasó, el 1969, el P. Gabriel va dirigir els exercicis espirituals a Pau VI. El 1971, el papa Montini va demanar a Montserrat que enviés una petita comunitat de monjos a Tantur per posar en marxa l'Institut Ecumènic

d'Estudis Teològics, integrat per catòlics i cristians d'altres confessions. Abans de viatjar a Tantur, els monjos, encapçalats pel P. Abat Cassià M. Just i el P. Adalbert Franquesa, van ser rebuts en audiència per Pau VI, que els va donar el calze i la patena per a les Eucaristies de totes les confessions cristianes que conviurien a Tantur. Home espiritual i intel·ligent, de cor gran i de fina sensibilitat, el papa Pau VI va ser en l'Església un autèntic home de Déu. El papa Montini va conduir a bon terme el Concili i va treballar per tal d'establir ponts de diàleg amb el món modern. A més, Pau VI va ser un home obstinat per la pau i per la unitat de totes les Esglésies cristianes.

Josep-Miquel Bausset

Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Si cuides el planeta, combats la pobresa

El 2012 Càritas, Justícia i Pau, Mans Unides, Confer i Redes (Xarxa d'Entitats per al Desenvolupament Solidari) posaven en marxa una iniciativa per compartir, sumar esforços i donar veu a un model de desenvolupament en què les persones empobrides en siguin les veritables protagonistes i agents. Aquest és el projecte «Enllaça't per la justícia». Des d'aleshores han estat moltes les accions de presència pública per tal de visibilitzar les situacions de vulnerabilitat, d'atac a la dignitat dels homes i les dones, així com les propostes de sensibilització i educació. La darrera campanya que aquest projecte ha preparat per al bienni 2016-18 recull les reflexions i magisteri que el papa Francesc ens ofereix a l'encíclica *Laudato Si* (LS 2015). La Terra, casa comuna, confiada pel Pare creador als homes

i dones perquè en tinguem cura i garantim un progrés sostenible just i un repartiment equitatiu dels recursos, necessita el compromís de tots: «Si cuides el planeta, combats la pobresa.» S'ha posat de manifest el vinde estret que existeix entre la degradació ambiental i la realitat que viuen els pobles empobrits. Per aquest motiu els promotors de la iniciativa exhorten no només els seus col·laboradors sinó la societat i també les persones que es dediquen a la política, els governs i les empreses a assumir la seva responsabilitat de millorar el món. «La submissió de la política davant la tecnologia i les finances es mostra en el fracàs de nombroses cimeres mundials sobre medi ambient» (LS 54).

La diòcesi de Tortosa va participar de manera especial en aquesta proposta i el juny passat es van aplegar 80 voluntaris de Càritas, la Casa d'acollida de les germanes de Sant Vicenç de Paül, la Delegació de Missions i Mans Unides per celebrar una jornada de formació i convivència amb la lliçó del Dr. Joan Carrera i Carrera, el diàleg posterior i els tallers oferint als participants una reflexió i una mirada cristiana sobre l'ecologia, alhora que ens animaren a promoure un canvi en els modes de vida personals i comunitaris, en les decisions polítiques i econòmiques per contribuir a construir una societat solidària i un planeta habitable. Per dirigir la mirada als més vulnerables cal que cuidem el planeta, i seguim combatent, ara i ací, la pobresa d'avui per estalviar la hipoteca i l'espòli del demà.

Maria Balart Altés

Professora de Secundària

Mirada al món

La dignitat de la persona humana

El que va passar l'1 d'octubre a Catalunya va ser molt greu i la reacció o ignorància de la seva gravetat per part del president Rajoy i el seu govern és encara més greu, perquè no es pot governar d'esquenes a una realitat per difícil que sigui. No admetre un problema en i amb Catalunya no és la solució sinó un agreujant. No acceptem com a vàlida l'expressió «que el que està passant a una part d'Espanya i Europa no sigui un problema perquè no té solució».

La solució pacífica de controvèrsies és bàsica en Dret Internacional, ha d'intentar-se fins als últims extrems, però no es pot solucionar la controvèrsia mitjançant l'ús d'una força despropor-

cionada i amb vulneració dels drets fonamentals i de la dignitat humana. No és legal. Ni Europa, ni l'Estat espanyol, ni Catalunya i el seu poble s'ho poden permetre.

La dignitat humana és el principi o valor que compendia tots els drets i llibertats fonamentals. És per això que no és només un principi general de dret o valor, sinó que és una norma d'obligat compliment a Espanya, a la Unió Europea i a

Europa. La dignitat està tipificada com a norma, protegida i ha de garantir-se per l'Estat d'acord amb l'art. 10,1 de la Constitució espanyola i de l'article primer de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió, i obligatòriament interpretar-se (art. 10,2 CE) de conformitat amb la Declaració Universal i els tractats sobre drets humans signats i en vigor (art. 96,1).

La dignitat de la persona humana és la base dels drets fonamentals com diu el Preàmbul de la Declaració Universal dels Drets Humans 1948. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha declarat que la dignitat humana forma part del dret de la Unió.

Eduard Sagarra i Trias

Ciutadà europeu i president de l'Associació per a les Nacions Unides

Punt de vista

Núria Cuadras, rjm
Ecònoma Provincial Jesús-Maria

Bicentenari de la congregació Jesús-Maria

La congregació de les Religioses de Jesús-Maria celebrem amb agraïment el bicentenari de la nostra fundació.

Fa dos-cents anys que a Lió (França), la nostra fundadora santa Claudina Thévenet, marcada per les violentes repercussions de la Revolució Francesa, va presenciar l'execució de dos dels seus germans. Lliurada a l'acció de l'Esperit, i commoguda per les misèries del seu temps, funda la congregació dedicada a l'educació cristiana de nens i joves en tots els ambients socials, amb la preferència cap als joves i entre ells els més pobres.

Amb esperit de lloança, donem gràcies per la vida de la nostra congregació en aquests 200 anys. El que es va iniciar «des de la pobresa i el no-res» ha quallat en 28 països d'Àsia, Europa, Amèrica i Àfrica.

Actualment som 1.187 religioses, amb una associació seglar «Família Jesús-Maria» i són molts els laics que en diferents plataformes apostòliques comparteixen la missió i el carisma.

Les religioses de Jesús-Maria de la Província d'Espanya estem presents als següents llocs: Barcelona, Badalona, Madrid, Múrcia, València, La Coma (Paterna), Burgos, Bilbao, Loiola, Alacant, Oriola, Sevilla, Jerez de la Frontera, Granada, Pinos Puente (Granada) i Tànger (Marroc).

A través de les nostres plataformes de missió: 23 centres educatius, 4 cases de família, 1 casa d'espiritualitat i 1 col·legi major, desitgem que la nostra tasca educativa i pastoral sigui alliberadora, promogui una cultura de vida, s'obri a la fe i susciti el compromís. Atentes als reptes i crides de la pobresa i exclusió de la

nostra societat, volem donar resposta als més necessitats.

Per mitjà de la Fundació «Juntos Mejor para la Educación y el Desarrollo» treballem per millorar l'educació i promoure la justícia social i el desenvolupament educatiu i social en tots els àmbits, especialment de nens i dones, i promovem el voluntariat.

La congregació, després d'aquests 200 anys

de camí, vol sentir el batec del cor de Déu i de Claudina en el món d'avui i «En camí amb Claudina... dona de fe, de perdó, de comunió» donar una resposta profètica:

- Vivint el perdó, la reconciliació i el guariment,
- Deixant-nos commoure per les misèries del nostre temps,
- I amb una manera de vida compromesa amb la justícia, la pau i la integritat de la creació.

Aquestes són les tres prioritats expressades en l'últim Capítol General de la congregació que com a «full de ruta» orienten i impulsen la missió de la nostra Congregació i la seva mirada cap al futur.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Desil·lusió, un cristià?

La frontera entre la depressió i la desil·lusió no està gaire definida. No es viuen com realitats anímiques diferenciades. Totes dues són situacions malalties. I ni tan sols l'entorn està barrat.

Com que no vull que algú pensi que em situo en àmbits propis de la psiquiatria o la psicologia, m'ubico en un passatge evangèlic ben peculiar: Jesús a Getsemaní. No vull fer cap diagnòstic. Algú em pot dir que allò que el Senyor hi va patir va ser estrès emocional. Tan se val en aquest moment la definició que fan Lluc i Marc del que anomenen esglai i abatiment. La persona que pateix depressió i qui està desil·lusionat, sens dubte, troba consol en la contemplació del passatge.

A les persones que em confien que viuen aquesta situació, i dono per descomptat que són cristianes, de seguida els dic que recordin el passatge de Getsemaní.

Vull subratllar la pregària a l'aire lliure o a l'església, de la nit de Dijous Sant. Penso que si un dia la comunitat cristiana va ser conscient que la institució de l'Eucaristia, situada en una descripció evangèlica prèvia a la detenció, tortura i execució del Senyor, mereixia dedicar-li un dia exclusiu, el Corpus Christi, Getsemaní també mereix una festa a part. En aquesta pregària, acostumo a posar al centre, molt proper a la creu, un tronc d'olivera del lloc on va passar aquest turment espiritual, perquè cadascú se senti simbòlicament més incorporat. També a qui em parla de les seves angoixes emocionals que li dificulten o impedeixen el progrés espiritual, l'obsequio amb un tronquet d'aquest mateix origen. Aleshores els dic: «Agafeu-lo entre les mans i preneu-lo, més mal li va fer a Jesús, però es va aixecar i va anar a l'encontre dels qui el buscaven, i decidit va continuar sent fidel al projecte que per a Ell havia projectat el seu Pare.»

La nostra fe no és ensenyament pur d'un mestre espiritual competent, que, sens dubte, en va ser. La riquesa més gran d'aquesta fe és que el nostre instructor és líder en la seva vida històrica. És, doncs, imitable i amable. I això ho hem de reconèixer sempre quan, en alguna etapa de la vida, sentim que hem caigut en un forat.

En la millor situació d'exaltació i gaudi anímic, en la vivència més penosa que ens trobem, sempre és possible fer una almoïna, ajudar a aixecar-se a algú que ha rel·liscat. Dir que no podem fer res és, generalment, ganduleria. Impedit físicament, marginat pels superiors, aïllat de la societat, el darrer desig-ordre del Senyor: «Aneu per tot el món i prediqueu a tothom la Bona Nova de l'Evangeli...» des de qualsevol racó o forat, mitjançant internet podem complir, i sentir-nos col·laboradors de redempció i felicitat.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

La generació actual

Hi ha expressions que obtenen fàcilment carta de ciutadania. Per exemple, se sol dir que «la generació actual és la més ben preparada de la història». He trobat l'article d'un periòdic que volia matisar aquesta frase. I, com que a mi no m'agraden les frases fetes universals, es pot dir que he devorat l'escrit del periodista.

El pensador afirma que aquesta expressió té com dos pilars. Els joves han anat a l'escola fins als 16 anys i una gran majoria passa per la universitat. A més, saben fer ús de les noves tècniques de comunicació, cosa que als que tenim alguns anys, ens costa fer servir. Aquest ús distingeix les noves generacions.

Aquestes dues realitats serien la mostra que els joves estan molt ben preparats. Però, podrien estar-ne

més? En què i per a què?

L'escriptor, doncs, es pregunta en quina cosa podrien estar millor. En tecnologia són una espasa. Des de molt joves, entren amb facilitat en tot el que és tecnològic. Tenen mòbils, màquines calculadores, ordinadors, impressores...

Els joves d'avui es mouen molt bé en les tecnologies. Així tenen més informació i aprenen a comunicar-la. L'escriptor afirma que queda una altra qüestió. Aquí s'entra en un camp més discutible.

Existeix una expressió que no agrada a l'escriptor i que he rumiat força vegades. És la famosa i repetida frase que es va a l'escola per «aprendre a aprendre». Això em sona rar, és, d'altra banda quasi una tautologia afirmar que a l'escola s'hi aprenen els coneixements

bàsics. Hi ha carreres tecnològiques interessants, però, de vegades, una certa ignorància de realitats culturals de primera importància. Hi ha professionals bons, però que queden limitats al món del seu saber i que no ensenyen gaire en història, literatura, geografia, etc.

No n'hi ha prou només a tenir informacions tècniques. S'han de conèixer els esdeveniments de la història. Així podem saber coneixements històrics i culturals que es poden comparar amb les situacions que vivim.

El savi escriptor diu: «...la generació més ben preparada, per a què? Haurien de ser dos els objectius de l'educació: ensenyar a ser bons ciutadans i subministrar els instruments per ser persones cultes, a més, de naturalment, en la fase superior, desenvolupar un aprenentatge per exercir una professió específica.» Tots hem d'arribar a més a aprendre a saber viure bé, a tenir virtuts cíviques, a ser persones lliures, tolerants, iguals... Cal saber ser responsable en política i ser menys egocèntrics... Cal també ensenyar i aprendre a ser millors cristians.

Incompliment en l'acollida als refugiats

L'Estat espanyol només ha acollit un 11% dels refugiats a què s'havia compromès

Agustí Codinach

Manifestació multitudinària a Barcelona «Casa nostra, casa vostra».

Carme Munté

El 26 de setembre va finalitzar el termini de dos anys en què el Govern espanyol s'havia compromès a acollir 17.337 persones refugiades (180.000 al conjunt de la Unió Europea). El balanç no pot ser més demolidor. Espanya només n'ha acollit 1.983, és a dir, un 11% del que s'havia compromès.

No és estrany que les entitats socials que treballen amb els refugiats s'hagin posat les mans al cap i hagin criticat la manca de responsabilitat i de solidaritat del govern espanyol. Ho han fet a través dels micròfons de Ràdio Estel.

«Demaneu a la Comissió Europea que s'estableixin sancions als països europeus que hagin incomplert amb els terminis d'acollida», ha expressat Pascale Coissard, portaveu de la Comissió Catalana d'Ajuda als Refugiats, i s'ha lamentat: «Els estats han incomplert i sembla que no els passarà res.» Des de la Comissió Catalana d'Ajuda als Refugiats es demana que «es reimpulsin els programes de reubicació i reassestament amb una revisió dels criteris perquè puguin participar-hi més persones».

De la seva banda, Francesc Mateu, director d'Oxfam Intermón, ha recordat que a causa de l'incompliment del

govern espanyol, «15.354 persones segueixen sense tenir un lloc de refugi». «L'Estat espanyol i la Unió Europea han incomplert la legalitat.»

Ara bé, Francesc Mateu s'ha mostrat optimista per la resposta ciutadana i dels moviments socials davant de la crisi dels refugiats: «La societat catalana ha d'estar orgullosa de la resposta que ha donat i del coneixement que té de la situació.» I ha afegit: «Seguirem lluitant pels 15.354 refugiats que encara no han arribat i pels 22,6 milions que hi ha arreu del món.»

Més compromís amb els refugiats que han arribat

Càritas diocesana de Barcelona ha fet un comunicat en què posa l'accent en la situació de les persones refugiades que sí que han arribat a l'Estat espanyol però que no tenen prou ajudes per tirar endavant.

«Nosaltres volem parlar del que passa amb els pocs refugiats que sí que han arribat, quina és l'acollida que està oferint Espanya a través del Pla Estatal de Refugi, que des del nostre punt de vista és totalment insuficient», ha manifestat Eulàlia Tort, cap de premsa de Càritas diocesana de Barcelona.

L'entitat d'Església considera que

PASCALE COISSARD

Comissió Catalana d'Ajuda als Refugiats
«Els estats han incomplert i sembla que no els passarà res»

FRANCESC MATEU

Director d'Oxfam Intermón
«Seguirem lluitant pels 15.354 refugiats que encara no han arribat»

EULÀLIA TORT

Càritas diocesana de Barcelona
«L'acollida d'Espanya a través del Pla Estatal de Refugi és totalment insuficient»

«el Pla Estatal de Refugi és molt rígid i no garanteix que les persones refugiades que ja han arribat puguin ser totalment autònomes en 18 mesos». I prossegueix: «El Pla garanteix una atenció d'un any i mig (dos anys en els casos més vulnerables), i malgrat que les persones compten amb ajudes en alimentació, habitatge i formació, el termini és insuficient per considerar que la persona podrà iniciar una nova vida sense cap ajuda social».

Durant el setembre del 2015 Càritas diocesana de Barcelona va posar en marxa el Servei d'Ajuda a les Persones Refugiades, un programa complementari al Pla Estatal de Refugi que actualment està atenent 83 persones (35 famílies) procedents de països que poden optar a asil o refugi. D'aquestes, 17 famílies són acollides en pisos de Càritas diocesana de Barcelona, de parròquies o bé de particulars.

Així mateix, durant el juliol passat, Càritas diocesana de Barcelona ha iniciat un projecte de mentoria impulsat per la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'un programa pilot que posa en contacte set famílies refugiades acollides per Càritas amb mentors que s'han apuntat com a voluntaris de l'entitat.

Anàlisi

La veritat oculta i els refugiats

Àngel Miret
Advocat

Rescat al Mediterrani per part de l'ONG badalonina Proactiva Open Arms.

En èpoques convulses —líquides?— com les que vivim hem de fer un veritable esforç per reflexionar críticament sobre els esdeveniments que ens envolten. Cercar la veritat —i, per tant la llibertat (Joan 8,31,32)— no és fàcil, ni tan sols aquella que és verificable amb dades objectives. La manipulació i la mentida s'estenen com el fil d'aranya mitjançant poderoses xarxes anònimes, la rumorologia i els mitjans de comunicació que no traslladen notícies o opinions sinó una versió de la realitat envernissada segons els interessos dels diferents grups de comunicació.

Amb l'acollida de refugiats a Espanya aquest fenomen es fa evident. Per què no han arribat les persones refugiades a què s'havia compromès l'estat? Si escoltem la ministra Dolors Montserrat (Catalunya Ràdio), el motiu més rellevant és que els refugiats no volen venir perquè tots ells volen anar a Alemanya o altres països malgrat que «Espanya és un gran país acollidor i solidari» que fa que «totes les institucions internacionals ens admirin».

D'altra banda, les autoritats gregues responen a Espanya, a meitats

d'aquest passat mes de setembre, que no hi ha més expedients que compleixin els criteris d'elegibilitat establerts per la UE per al programa de reubicacions. Sorprenent, oi?

Sí, però és cert. És una part de la veritat. Existeix, però, una explicació que s'amaga: el caràcter restrictiu dels criteris referits pels grecs. S'han exclòs d'aquest mecanisme de protecció internacional, per exemple, les persones que han fugit de països com l'Iraq i l'Afganistan a més de l'impacte del conegut acord de la UE amb Turquia que preveu la devolució de refugiats a territori turc a canvi de compensacions econòmiques: les persones utilitzades com a mercaderia?

Voltes i més voltes, paraules buides, entrebancs burocràtics i jurídics, demagògia en definitiva que oculta, ara sí, una veritat: la manca de voluntat política del govern espanyol d'acollir persones refugiades. El govern ha construït un mur administratiu, cec i sord a la demanda d'acollida i a l'oferiment de col·laboració d'ajuntaments, comunitats autònomes i ciutadania, que ha comportat una resposta insuficient i mandrosa a la demanda humanitària de la Unió Europea i als crits desesperats dels refugiats.

S'han exclòs d'aquest mecanisme de protecció internacional, per exemple, les persones que han fugit de països com l'Iraq i l'Afganistan

El govern ha construït un mur administratiu, cec i sord a la demanda d'acollida i a l'oferiment de col·laboració

Quina diferència amb el papa Francesc, que des del primer moment va fer una crida perquè cada parròquia acollís una família

L'incompliment d'Espanya és molt més gran que el d'Europa. Així és que Espanya només ha complert amb el 10,8% del compromís adquirit mentre que la mitjana europea ha estat del 23,3%, més del doble, tot i ésser un percentatge lamentable.

Mentrestant segueixen arribant a riudes les persones que —i això cal remarcar-ho— tenen el dret que els estats les acullin (Convenció de Ginebra, ratificada per l'estat espanyol i per tots els estats europeus). Arriben des de l'Àfrica —el continent oblidat— des d'Amèrica Llatina, des de l'Àsia, d'Ucraïna... i fugen de les guerres i de la violència o també de la fam, de l'enorme misèria i de l'explotació.

Quina diferència amb el papa Francesc, que des del primer moment va fer una crida perquè cada parròquia acollís una família de refugiats i que va anunciar que les dues primeres a fer-ho ho serien al Vaticà.

El drama no ha finalitzat, ni ho farà en els propers anys. Ara ens toca als cristians, cadascú segons les seves possibilitats, complir el mandat evangèlic de ser al costat dels més febles i vulnerables i lluitar perquè els drets de les persones refugiades es facin efectius.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Notícies falses

Res de nou sota el sol. La tensió política d'aquests darrers anys ha provocat la proliferació de notícies falses. No és l'únic àmbit on es produeix aquest fenomen. No obstant això, es tracta d'un observatori privilegiat perquè el poder actua de manera descarnada. Fins i tot, s'han publicat pàgines als diaris donant «consells per identificar notícies falses». Em remeto a un text dels evangelis (Mt 28,11-15), perquè descriu la dinàmica de la creació de falsedats amb tota precisió i cruesa.

Els grans sacerdots i els fariseus acudeixen a Pilat perquè, per tres dies, asseguri el sepulcre on han col·locat Jesús. Les dues mesures són segellar la pedra i posar-hi guàrdies. Així evitaran possibles rumors perquè Jesús havia dit que ressuscitaria al tercer dia. Es produeix un gran terratrèmol. La pedra rodola i els guàrdies atemorits es queden com morts. Després van a veure els grans sacerdots i els expliquen què ha passat. En acabar una reunió de consell, decideixen subornar els guàrdies amb molts diners, els comuniquen la notícia falsa que han de difondre (els deixebles van venir de nit i van robar el cos mentre nosaltres dormíem) i els protegeixen enfront del procurador per evitar-los complicacions. Per difondre una falsa notícia, que ni tan sols ells han fabricat, salven la pell, reben diners i obtenen protecció del poder. Les dues frases finals són demolidores: «Ells agafaren els diners i van complir la consigna rebuda.

Aquesta versió dels fets s'ha escampat entre els jueus fins al dia d'avui.» Les notícies falses no desapareixen, sinó que es repeteixen sense parar. Les clavegueres tenen aquesta dinàmica. En els temps actuals, els mitjans de comunicació són els altaveus privilegiats per difondre les notícies falses. Alguns es creuen sense cap reserva qualsevol falsedat pel fet de llegir-ho escrit en lletres de motllo, sentir-ho per ràdio, veure-ho per televisió o conèixer-ho a través de les xarxes socials. Quan es vol danyar la reputació d'una persona o d'una institució, una notícia falsa serveix de meravella. N'hi ha prou amb una tergiversació, una mitja veritat, una omisió que trastorni el significat dels fets. Variants subtils de la postveritat. El papa Francesc parla sovint del «terrorisme de les xafarderies».

Els mitjans de comunicació són els altaveus privilegiats per difondre les notícies falses

El poder té un gran interès en les notícies falses, perquè li permeten destruir els adversaris, mantenir enganyades les majories crèdules, generar complicitats mitjançant suborns, dinamitar la bona fama... Tot s'hi val per tal d'aconseguir

el que es busca. Algunes tasques educatives indispensables. Cultivar l'amor a la veritat sense fanatismes. Discernir entre una sèrie de versions la que més s'ajusta als fets. Per a això, caldrà contrastar-les. Proporcionar criteris i estratègies per identificar les notícies falses. Aquests punts permeten vacunar-se contra l'epidèmia de la mentida, que avui és omnipresent. Un altre detall: no difondre ni compartir les notícies que no creguem que són fiables. És tan fàcil de fer-ho. N'hi ha prou de fer un clic.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Els miracles anònims

Al llarg de la meua vida al costat dels desfavorits m'he trobat tal quantitat d'anònims que fan el bé sense que la mà dreta sàpiga què dona l'esquerra que estic acostumada als miracles de la solidaritat. De vegades he vist la mà misteriosa del Déu compassiu i misericordiós en moments de gran necessitat que es resolien gràcies a algun d'aquests anònims generosos.

Podria explicar molts casos d'allò que els creients anomenem

Providència, i que ens ajuden a resoldre algunes situacions dels nostres germans. Fa unes setmanes em va passar una d'aquestes aventures «providencials». Sortia de l'«hospital de campanya» de Santa Anna i caminava pel carrer, quan se'm va acostar un senyor

La misteriosa mà de Déu soluciona moltes necessitats a través d'anònims generosos

desconegut —o almenys jo no el recordava i soc bona fisonomista— i, dirigint-se a mi pel meu nom, em va donar el que de moment em va semblar un paper doblegat. Sense esperar la meua resposta es va escapar. Quan vaig veure el bitllet d'euros que m'havia donat, vaig quedar bocabadada i sense saber com reaccionar. L'anònim ja estava lluny.

Aquella mateixa tarda, em va trucar un amic que acompanyo fa temps i que viu en una situació de precarietat de la qual li és difícil sortir: acabava de tenir un petit accident al metro, i se li havien trencat les ulleres que, amb la seva dificultat visual aguda, era quedar-se en una situació molt delicada. Per descomptat, no disposava dels diners necessaris per fer-les arreglar. Gràcies als diners d'aquell anònim generós, el vaig acompanyar a una òptica i li vaig poder solucionar el problema. Per descomptat, li vaig explicar d'on havien sortit aquells diners que Déu —d'alguna manera— li havia aconseguit. I us ho ben asseguro que no és un cas aïllat. Més d'una vegada m'han passat coses senzillament miraculoses. Perquè no cal esperar miracles espectaculars, guaricions inesperades, aparicions misterioses o prodigis de la natura. En tenim prou amb el miracle diari de gent bona que fa la vida més agradable als altres des de la seva postura de fer el bé. I n'hi ha més del que pensem. Però no surten als diaris, no els veiem a la televisió i no es fan la foto amb un grapat de marrecs a l'Índia. Estan al voltant nostre i són els «anònims necessaris». Sense ells el món seria una mica pitjor. Entre els lectors de *Catalunya Cristiana* n'hi ha un munt i jo en soc testimoni.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Antoni Babra, Maria Balart, Antoni Ballesteros, Josep-Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Joaquim Brustenga, Antoni Coll, Agustí Codinach, Núria Cuadras, Pere Fàbregues, Eugeni Gay, Núria Gispert, Joan Guiteras, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Àngel Miret, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Eduard Sagarra, Lluís

Serra, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Meritxell Téllez, Francesc Tous, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralte (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel.

938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Testimonis de Jesucrist

Aquest diumenge celebrem a la basílica de la Sagrada Família l'ordenació de quatre preveres de l'arxidiòcesi de Barcelona. Donem gràcies a Déu per haver-nos regalat aquests quatre nous preveres. Sense sacerdots, l'Església no podria viure la missió fonamental rebuda del Senyor.

Voldria expressar també el meu agraïment a aquests quatre joves que han respost generosament a la crida de Déu. Mn. Pere Alavedra, Mn. Iñaki Marro, Mn. Alberto Moreno-Palancas i Mn. Josep Roca són joves amb estudis universitaris civils —Mn. Josep els va acabar durant el temps de Seminari—, i alguns d'ells tenen també experiència laboral. Fa uns set anys van dir sí a la crida del Senyor a seguir-lo en el camí del sacerdot i van entrar al Seminari. Aquesta experiència humana prèvia ha estat una base sòlida abans d'iniciar la seva preparació per al ministeri presbiteral.

Avui sembla que la figura del sacerdot no té tanta rellevància social com tenia anys enrere. Tanmateix, a la llum de la fe, la grandesa de la vocació sacerdotal continua sent la mateixa. La grandesa del sacerdot

ministerial no prové del reconeixement social, sinó del do de Déu, que transforma l'home en un altre Crist i el converteix en un signe de la seva presència enmig del món.

El ministeri ordenat és indispensable per a l'Església. I, encara que calguin més sacerdots, sobretot en els països europeus, hem de tenir la certesa i confiança que Déu continua cridant homes que, com a testimonis de Jesucrist, es consagren totalment a Déu en la celebració dels sagraments, en l'atenció als més pobres i en la predicació de l'Evangeli, mantenint viva la flama de la fe en les comunitats cristianes.

Una autèntica i eficaç pastoral vocacional ha de comptar amb el suport de les famílies cristianes. La família cristiana sempre ha estat, és i ha de ser el bressol de les vocacions. Aprofito l'ocasió per felicitar les famílies d'aquests quatre nous preveres. Gràcies pel vostre acompanyament i la vostra pregària per ells. El Concili Vaticà II ens recorda que les famílies, animades per un esperit de fe, de caritat i de pietat, sou una mena de primer seminari. Per això, si treballem pastoralment en bé de la família, estem

preparant la terra perquè la llavor d'una possible vocació al sacerdoti, plantada per Déu en els nostres fills, pugui germinar.

En la pastoral vocacional cal que tots hi col·laborem. Les famílies, acompanyant els seus fills en la trobada personal amb Jesucrist. L'Església, ajudant les famílies en la seva missió. I els ministres ordenats (diaques, preveres i bisbes), amb el nostre testimoni d'autenticitat, d'amor i d'agraïment per la vocació rebuda, desvetllant en els joves cridats per Déu el desig profund de ser un dia com nosaltres. Calla col·laboració i la pregària de tots (famílies, laics, ministres ordenats, religiosos i religioses) perquè l'acció pastoral vocacional disposi el cor dels joves per acollir la vocació rebuda.

Els sacerdots d'avui hem de conèixer la realitat de la nostra societat, els seus desafiaments i reptes, per trobar noves maneres de presentar Jesús i el seu Evangeli als homes i les dones del nostre temps. Nosaltres us necessitem, als laics, per poder dur a terme amb fermesa, fidelitat i alegria la missió que ens ha estat confiada. No ens deixem mai sols.

Joan Josep Omella
Omella

Cardenal arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Treball i descans segons el papa Francesc

La consideració del treball com un dret i un deure arrenca de la concepció que el protagonisme l'han de tenir les persones. El papa Francesc ha expressat algunes idees sobre això en la recepció que va tenir al Vaticà, el passat mes d'abril, amb una delegació sindical de Roma. Resumeixo algunes de les seves afirmacions.

«Persona i treball són dues paraules que poden ajuntar-se i han d'ajuntar-se. Perquè si pensem i diem treball sense dir persona, el treball acaba per convertir-se en una cosa inhumana que, oblidant-se de les persones, s'oblida i es perd a si mateix. Però si pensem en la persona sense el treball diem una cosa parcial, incompleta, perquè la persona es realitza plenament quan es converteix en treballador, en treballadora; perquè l'individu es converteix en persona quan s'obre als altres, en la vida social, quan

floreix a la feina. [...] Cada dia, milions de persones cooperen simplement treballant: educant els nostres fills, maniobrant equips mecànics, resolent assumptes en una oficina [...]. El treball és una forma d'amor cívic, no és un amor romàntic ni sempre intencional, però és un amor veritable, autèntic, que ens fa viure i tira endavant el món.»

Després de valorar la importància de la feina, el Papa observa l'altra cara de la moneda: el descans. També és necessari poder descansar i saber-ho fer. Poder-ho fer va ser, en el seu moment, una conquesta sindical, però és una cosa que està arrelada en la naturalesa humana i prevista per Déu ja des del Gènesi. També cal saber-ho fer, prescindir d'emportar-se el treball a casa si no és molt excepcional.

Ho diu amb aquestes paraules: «No és mandra, és

una necessitat humana. Quan pregunto a un home, una dona, que té dos, tres fills: "Digui'm, vostè juga amb els seus fills? Té aquest lleure?" "És que, sap, quan vaig a la feina, encara dormen, i quan torno ja són al llit." Això és inhumà. Per això, juntament amb la feina, cal tenir l'altra cultura. Perquè la persona no és només treball; no treballem sempre i no sempre hem de treballar.»

Hi ha circumstàncies en què no s'ha de treballar, en el sentit d'obligació: en la infantesa, en la malaltia i en l'ancianitat. Lamentablement hi ha moltes persones que tenint edat i salut adequades per treballar, no troben ocupació. Expresso el meu reconeixement als que ofereixen llocs de treball a aturats, a empreses d'inserció, i als que ajuden a superar la crisi que aquesta situació representa.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XXVII de durant l'any

Lectura primera

Is 5,1-7

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel

Lectura del llibre d'Isaïes:

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construí al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meva vinya.

Què podia fer per ella que no ho hagi fet? Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meva vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manaré als núvols que no hi deixin caure la pluja. La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

Salm responsorial

79

Un cep vau portar d'Egipte, per plantar-lo, traguéreu els nadius.

Els seus brots van créixer fins al mar, els seus plançons, fins al Gran Riu.

R. La vinya del Senyor és el poble d'Israel.

¿Com és que heu derrocat la seva tanca, perquè l'esfalli qualsevol vianant? Hi entren els senglars a devastar-la i els animals salvatges hi pasturen. **R.**

Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. **R.**

No ens apartarem mai més de vós; guardeu-nos vós la vida perquè invoquem [el vostre nom].

Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada i [serem salvats. **R.**

Lectura segona

Fl 4,6-9

Practiqueu això i el Déu de la pau serà amb vosaltres

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filips:

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

Al·leluia

Jn 15,16

Soc jo qui us he escollit del món per confiar-vos la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, i el vostre fruit perdurará.

Evangeli

Mt 21,33-43

Passarà la vinya a uns altres

Glòria Monés

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construí una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar; a un altre, el van matar; a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, què farà amb aquells vinyaters?» Li responen: «Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema.» Jesús els diu: «No heu llegit mai allò que diu l'Escriptura: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i biblista

Quin fonament bíblic té el dogma de la humanitat i la divinitat de Jesús? (i II)

Les primeres comunitats cristianes volien saber més encara sobre la figura de Jesús, i a l'evangeli de Marc 1,9-11 (el més antic dels quatre, escrit pels volts de l'any 70) s'afirma que Jesús ja era confessat com a Fill de Déu des del baptisme: «Per aquells dies, Jesús vingué des de Natzaret de Galilea i fou batejat per Joan al Jordà. I tot seguit, mentre pujava de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell. I una veu digué des del cel: "Tu ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut..."».

Els cristians dels primers temps encara seguien fent-se més preguntes sobre Jesús, i tant Mateu com Lluc (escrits entre els anys 70 i 80), en els Evangelis de la Infància, afirmen que ja era Fill de Déu, des de la concepció i naixement, com a fill de Maria: «Josep es llevà, prengué de nit el nen i la seva mare, se'n va anar cap a Egipte i s'hi quedà fins a la mort d'Herodes. Així es va complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: "D'Egipte he cridat el meu fill"» (Mt 2,14-15). Finalment, pels volts de l'any 90, l'evangeli de Joan afirma que Jesús era ja Fill de Déu «des del principi». Més tard els concilis a poc a poc ho aniran afinant: Jesús era veritablement Déu i veritablement home, fins que el Concili de Calcedònia afirmarà que era perfectament Déu i perfectament home.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

El mataren i el tragueren fora de la vinya

Jesús continua interpellant els summes sacerdots i els ancians del poble adduint-los una segona paràbola, la dels vinyaters homicides. Es tracta d'una paràbola entremesclada de trets al·legòrics on cada tret té el seu significat: l'«home amo de la casa» i «senyor de la vinya» és Déu; «la vinya» és Israel, el primer poble escollit a qui l'arrendà perquè li donés els seus fruits; «els servents», enviats els uns rere els altres, són els Profetes; «el seu fill», Jesús, a qui «el mataren i el tragueren fora de la vinya», com conserva encara el Còdex Beza, avalat per les antigues versions llatines i Ireneu, i no com diu el text usual: «el tragueren fora de la vinya i el mataren», és a dir, li donaren mort fora de les muralles de Jerusalem, una interpretació historicitzant que Lluc conscientment farà seva en la *Demostració a Teòfil*, exsumme sacerdot. Els «vinyaters» homicides representen els dirigents religiosos («summes sacerdots») i polítics («ancians del poble») del poble escollit; els «altres vinyaters» a qui «arrendarà la vinya» són ara «els qui li reporten els fruits als seus respectius temps», tots els homes lliures que treballen la terra, el «poble que la fa fructificar». La «tanca», el «cup» i la «torre de guàrdia» han estat destruïts; «la vinya» ja no té fronteres: quan, després de matar-lo, «el tragueren fora de la vinya», Jesús feu que la vinya estengués les seves sarments per tot el nostre planeta. El Déu, Pare de Jesús, no cova cap mena de venjança com feu el «senyor de la vinya»: Jesús ha deixat de banda el llenguatge reivindicatiu i ha fet seu el llenguatge de l'amor, de l'amor desinteressat, que Déu esperava que algun dia el Fill de l'home, ja madur, ple d'Esperit Sant, arribés a expressar, encarnant tot el seu projecte creador. Per això el Còdex Beza ha canviat el to del Salm 117,23: «Això ha estat fet pel Senyor i és estrany als vostres ulls!», als ulls dels dirigents jueus i de tots els qui pretenen encara avui apoderar-se de la vinya.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 3)

OCTUBRE

8. DIUMENGE

Diumenge XXVII de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 5,1-7 / Salm 79 / Filèmon 4,6-9 / Mateu 21,33-43
SANTORAL: Demetri, mr.; Taís; Simeó el Just, prof.

9. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Jonàs 1,1-2,1-11 / Salm Jonàs 2,3.4.5.8 / Lluc 10,25-37.
O bé: *Sant Dionís* (ML), Vermell; *Sant Joan Leonardi* (ML), Blanc.
SANTORAL: Abraham; Lluís Bertran, prev.

10. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 129 / Lluc 10,38-42. O bé: *Sant Tomàs de Villanueva* (ML), Blanc.
SANTORAL: Daniel Comboni, prev. i fund.; Sabí, erm.

11. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jonàs 4,1-11 / Salm 85 / Lluc 11,1-4. O bé: *Sant Joan XXIII* (ML), Blanc; *Santa Maria Soledat Torres Acosta* (ML), Blanc.
SANTORAL: Germà, b. i mr.

12. DIJOUS

Mare de Déu del Pilar (F), Blanc. Lectures: 1 Cròniques 15,3-4.15-16;16,1-2 / Salm 26 / Lluc 11,27-28.
SANTORAL: Rarimi, mr.; Serafí de Monte Granario, rel.

13. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Joel 1,13-15;2,1-2 / Salm 9 / Lluc 11,15-26. Tarragona:
beat Manuel Borràs i Ferré (MO), Vermell.
SANTORAL: Celedònia, vg.; Eduard, rei.

14. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Joel 3,12-21 / Salm 96 / Lluc 11,27-28. O bé: *Sant Calixt I* (ML), Vermell.
SANTORAL: Just, b.; beata Maria Poussepin, rel. i fund.

El sant

Per Eduard Brufau

Patriarca Abraham

L'Església considera santes no només les persones que al llarg dels darrers dos mil anys han associat la seva vida a la de Crist, sinó també tots els personatges de l'Antic Testament que, sense conèixer Jesús, van destacar per la fidelitat i l'amor al Déu del poble d'Israel. Abraham, que devia viure cap al segle XVIII aC, n'és un dels més destacats.

El Gènesi ens explica que aquest patriarca nòmada va saber escoltar la veu de Déu i, confiant plenament en la seva promesa, va deixar la seva terra per establir-se a Canaan; va tornar a creure en la paraula del Senyor quan aquest li va dir que tindria un fill amb Sara malgrat l'edat de tots dos; i encara es va posar en mans de Déu quan aquest li va dir que havia de sacrificar el seu fill únic tan estimat, Isaac. Abraham també és model d'hospitalitat i acollida i d'alguna manera se'l considera pare de tots els creients jueus, cristians i musulmans.

Diaques i diaques

La veritat és que solem acceptar amb naturalitat que el diaconat sigui per a moltes persones un estat transitori per convertir-se en preveres. Aquest pas previ al presbiterat deu tenir altres sentits més profunds, però la sensació generalitzada és que són una mena de «capellans en pràctiques». La conseqüència de veure-ho així és que aleshores els diaques permanents podrien ser entesos com si fossin una mena de capellans frustrats, és a dir, que no arribarien a ser preveres, que seria el desitjable, perquè alguna cosa els ho impedeix. Aquesta cosa sol ser estar casats.

Una percepció tan pintoresca i errònia es reforça pel fet que, tot i que després del Concili Vaticà II aquesta figura de diaca permanent va ser reïnstituada i impulsada, no s'ha promogut realment fins que no s'ha fet notar la manca de capellans. I així, en els darrers anys s'han anat ordenant molts diaques que poden assumir bona part de la feina pastoral i sacramental dels capellans, la més visible de la qual davant la comunitat és el seu paper a les celebracions litúrgiques. L'encàrrec pastoral que tenen queda amagat.

Tampoc no il·lumina gaire el codi de Dret canònic. El ritual litúrgic és el mateix per a tots els diaques, però qui accedeix al diaconat transitori pot fer-ho a partir dels 23 anys. Per al permanent cal tenir-ne 25 i comprometre's al celibat. Si s'està casat, cal tenir

35 anys. Els casats són més immadurs? Estar casat i tenir (o no) fills impedeix fer la mateixa feina que fan els nois de 23 anys? Tot fa pensar que hi ha certa por que persones que se sentin vocacionades a ser capellans optin pel diaconat perquè això els evita l'obligació del celibat. D'altra banda, per què els diaques transitoris no reben un encàrrec de diaconia? Cal realment que siguin diaques abans de ser preveres?

Jo, que soc una ignorant en aquests temes, creia que el més específic d'un diaconat era el servei sobretot orientat a la caritat. De fet, a les primeres ordenacions de diaques permanents a què vaig assistir, a més a més del ritual litúrgic s'encomanava una tasca concreta a una persona, i en el si d'una comunitat. L'accent, doncs, no es posava en les seves tasques pròpiament litúrgiques (que també) sinó en el servei comunitari. Un servei que, d'altra banda, solen realitzar moltes persones a la comunitat cristiana sense aquesta dimensió sacramental. Tants homes i dones fan serveis estables a la comunitat: des de portar la comunió als malalts, a fer de catequista o a ocupar-se de Càritas. I sovint el seu servei té una dimensió vocacional molt clara. Per què aquestes tasques no són reconegudes com a diaconies? La cosa potser es complica amb el tema de l'accés de les dones al sagrament de l'orde. Però està clar que si la diaconia és un servei, moltes d'elles podrien ser

considerades com a diaconesses. De fet, les tasques litúrgiques tenen un gran prestigi dins la comunitat, i per això a qui les fa se li confereix especial autoritat i formació, mentre que les tasques amb els pobres són més marginals. Aquest és un dels motius als quals alguns autors com Susan K. Wood (*El sacramento del orden. Una visión teológica desde la liturgia*, CPI 2008) atribueixen la desaparició d'aquest ministeri durant segles.

Avui crec que encara és tot més confús. A les darreres ordenacions de diaques permanents a què he assistit, l'ordenació ha estat absolutament desencarnada: s'ha fet a la catedral i no a la parròquia on el diaca farà el seu servei, no s'ha fet cap referència a la seva família, com si no hi tinguessin res a veure ni res a dir, ni s'ha al·ludit a cap concreció de servei. De manera que, efectivament, sembla que fer de diaca és presidir les celebracions que es poden presidir i fer les tasques litúrgiques que li són pròpies en la resta. I prou.

Crec que tot plegat és una gran distorsió del significat del diaconat, que té entitat i característiques pròpies respecte del presbiterat que s'haurien de posar en relleu o que potser caldria revisar. El lligam entre diaconat en la caritat i servei a l'altar ajudaria sens dubte a posar la qüestió dels pobres, tan central en el seguiment de Jesucrist, enmig de l'Eucaristia.

Mercè Solé
Membre de l'ACO i del
Centre de Pastoral
Litúrgica de Barcelona
(msoletey@gmail.com)

Novahumanitas compleix 25 anys

Mn. Josep Font

Sí: ja fa 25 anys que Novahumanitas, amb els seus diferents mitjans de formació (cursets, acompanyament en grup, acompanyament individual) ajuda les persones que ho desitgen a viure un veritable creixement humà i cristià. Això els permet aconseguir una millor relació amb elles mateixes, amb els altres i amb Déu.

Què és Novahumanitas? És una associació sense finalitats lucratives. Forma part de Mambré, Associació privada de fidels oficialment reconeguda per l'Església. Novahumanitas se situa en el camp de les ciències humanes com una escola de psicologia aplicada; una psicopedagogia del creixement de la persona.

Novahumanitas ajuda, en primer lloc, a descobrir la constitució interna de l'ésser humà i la manera ajustada de funcionar. Així, la persona es pot sentir feliç i realitzada. Aquest treball no es fa de una manera teòrica sinó d'una manera pràctica i vivencial. La persona va descobrint les seves riqueses interiors i també les dificultats que troben aquestes riqueses per desenvolupar-se.

La persona, en la mesura que va creixent interiorment i va aconseguint una major maduració, va gaudint de resultats molt positius i dinamitzadors tant per a la seva vida personal com per a la vida relacional. Cada dia tenim testimonis que tenen i expressen aquesta vivència. Transcrivim l'últim testimoni que hem rebut:

«En la trobada mensual vaig parlar d'una de les meves ferides psicològiques. Gràcies a això he fet l'experiència de viure la generositat i l'agraïment (tema del treball del mes) amb una persona propera a la qual jo feia responsable d'un dolor insuportable per a mi. És curiós! En fer jo un mínim esforç a partir del millor que hi ha en mi, Déu ha multiplicat els efectes: de no voler tenir cap relació amb aquesta persona he passat a gaudir de la seva companyia i, fins i tot, a sentir una certa empatia amb ella. I el millor de tot és que crec que ella ni s'ha assabentat de les dificultats que jo he tingut.»

L'autor ens explica, a la seva manera i com pot, el canvi interior que fa la

persona quan viu des del fons del seu ésser i no es deixa arrossegar per les ferides psicològiques que són la font de projeccions i mals funcionaments. Ens fa veure com això facilita les relacions ja que sovint veiem l'altre a partir de la nostra sensibilitat ferida, a partir de «les nostres ulleres brutes». Ens diu que allò de què feia culpable l'altra persona tenia l'arrel en ell mateix.

El treball que ajudem a fer en Novahumanitas és, com es pot veure, un treball molt personal, molt profund i molt enriquidor. Això va creant en la persona una nova manera de veure; una nova manera de viure més ajustada i, per això, més feliç.

En recordar els milers de persones

que durant aquests 25 anys s'han beneficiat d'aquest procés de formació, sentim un gran agraïment al Senyor per tanta vida, tanta llum i tanta força de les quals Novahumanitas n'ha estat el canal.

Amb l'ajuda de Déu desitgem continuar oferint aquest mitjà de creixement humà i cristià i col·laborar així amb el nostre granet d'arena en la construcció de la nova humanitat.

Per a les persones a qui pugui interessar, anunciem que les properes sessions de «Descobreix-te a tu mateix» (sessió amb què comença la formació Novahumanitas) tindran lloc a Barcelona els dies 11-12 i 18-19 de novembre.

Informacions i inscripcions podeu contactar amb Mn. Josep Font
Tel. 616 164 006
josepfontgallart@novahumanitas.org
www.novahumanitas.org

Remeis de frare al claustre de Sant Cugat

Taller pràctic al claustre del monestir.

Organitzat per l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, i dins de la programació d'actes del cicle *Tardor als Museus*, el dia 23 de setembre l'emblemàtic espai del claustre romànic del monestir de Sant Cugat acollia la presentació de la segona edició del recull preparat per fra Valentí Serra, *Tornar als remeis de sempre*,

publicat per Edicions Morera dins de la ja popular *Col·lecció l'Ermità*.

Després de la presentació tingué lloc el taller pràctic titulat *El claustre de les aromes: viu l'experiència!* on els nombrosos assistents van fruit d'un tast de la Ratafia de l'Ermità i, sobretot, de la mà de fra Valentí conegueren alguns dels secrets

conventuals i monàstics sobre la manera de preparar els ungüents i pocions.

Finalment es preparà una «bullidura» d'herbes remeieres al caliu del foc de llenya, segons la tradició fraresca, per tal de preparar l'organisme a afrontar els refredats tardorals.

Guanyadors del Certamen Marià en la 150a edició

El jurat de la 150 edició del Certamen Marià ha donat a conèixer els guanyadors de l'edició d'aquest any.

Francesc Balcells i Llobera, del Palau d'Anglesola, ha estat el guanyador del premi per a treballs de reflexió sobre la influència de la presència del santuari de Fàtima a Tàrraga i comarca.

També en la modalitat dels treballs de reflexió en prosa, un altre dels guardons ha estat per a Mònica Vallverdú Conde, de Bellví, amb una menció d'honor per a Jaume Vall, d'Anglesola. En la modalitat de poesia els guardonats han estat Ferran Grau, de Lleida; Marta Finazzi, de Girona, i Willian Tejeda, dels Estats Units.

Els premis de la categoria escolar han estat per a Eva Szlifierz Criado, del col·legi Mater Salvatoris; Àgla Tost i García, de l'INS Josep Vallverdú, de Les Borges Blanques; Paula Taboada, del col·legi Mater Salvatoris; Emma Tost, del col·legi Mare de Déu de Montserrat, de Les Borges Blanques; Maria Garralda, de Pamplona; Enoc Pociello, del Col·legi Episcopal; Javier Ferrer, del col·legi Claver, i Pere Cabús, del col·legi Claver.

Ambaixador de la pau

El papa Francesc va concloure fa uns dies el seu viatge a Colòmbia on va anar per encoratjar i compartir amb els colombians l'acord recent de pau entre el govern i la guerrilla. En tots els seus discursos va subratllar la importància de la reconciliació procedent del cor no només de fórmules externes. Va convidar a un penediment que condueixi al perdó per tant de dolor ocasionat en tant temps d'enfrontament. Només així es construeix la pau de la qual estem tan necessitats arreu del món.

LOURDES CAMPS
Barcelona

Bandera blanca

Senyor Rajoy, l'1 d'octubre vaig sortir al carrer per anar a votar amb un gran llençol blanc com a senyal de pau —l'estelada ja la porto al cor—, per demostrar amb això que els catalans som gent pacífica i tolerant.

Si ens conegués bé, senyor Rajoy, sabria que Catalunya és un país tranquil i democràtic on la violència sempre ha estat rebutjada per àmplia majoria. Però crec que vostè, amb tots els respectes, encara no ens coneix prou, i cregui'm que ho lamento.

ANNA MARIA MUNTADA
Granollers

Molt agraït

Benvolgut director Mn. Jaume Aymar,

Mitjançant el present escrit, vull fer-li constar, com a custodi de la capella dedicada a la Verge de Montserrat de l'estadi del Fut-

Un home bo

El recordo quan treballava al metro. Encara no hi havia les màquines expenedores de bitllets, i ell sempre estava al seu lloc amb un somriure i saludant amablement.

Més tard, ja jubilat, donava periòdicament un import considerable de diners a un gran magatzem per adquirir aliments que entregava a una casa on molta gent necessitada anava a demanar menjar.

Al cap d'uns anys va haver de renunciar-hi per poder ser atès en la seva malaltia. Fa més o menys un any que va morir.

Pensava que arribat a l'altra vida deu haver pogut sentir de llavis de Jesús: «Tenia fam, i em donàreu menjar, tenia set, i em donàreu beure...» (Mateu 25).

Ell no tenia el do de la fe, però era un home bo que estimava i feia el bé.

Tant de bo moltes persones actuéssim com ell, pensant en l'altre, fent el bé desinteressadament.

El nostre món ho necessita urgentment.

L'Ignacio ha estat un bon model de generositat.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS
Cornellà

bol Club Barcelona, el més sincer agraïment per haver publicat un reportatge en aquest setmanari.

Al mateix temps desitjaria que fes coneixedor a Mn. Francesc Nicolau de la meua felicitació pels articles que acostuma a escriure en aquest setmanari referents a l'espai. Quan no surt publicat, trobo a faltar quelcom, perquè sempre és molt interessant. Si us plau, que no ho deixi, i que sigui tossut i que perseveri!

Respectuosament,

JOAN ROVIRA
Barcelona

Una economia més humana

Fa uns anys, la crisi omnipresent va fer proliferar a Espanya

la presència de l'anomenada economia social, tot aquest conjunt d'organitzacions empresarials (cooperatives, societats laborals, etc.), fonamentades en la valoració de la persona i l'entorn local per sobre del capital. Es tracta d'empreses creades i gestionades pels treballadors i d'altres recuperades i salvades de la desaparició per la plantilla d'empleats, una fórmula que es va fer certament comuna en els temps més durs de la regressió.

Avui dia, quan la crisi es dona per superada, tot i que els efectes en forma d'atur, de precarietat, i d'exclusió no s'han esvaït, he pogut comprovar que l'economia social manté la seva força en la societat. Sens dubte, una bona notícia.

DOMINGO MARTÍNEZ
Burgos

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Religions

El meu fill, a catequesi, està treballant un diccionari de religions per a nens. Em sembla un material força interessant però em sembla que posa totes les religions al mateix nivell. Concretament em sorprèn una afirmació que diu: «...cada religió té uns orígens culturals diferents (arrels) i una manera diversa d'expressar-se (fruits), però totes les religions tenen un mateix tronc: el desig de pau.» Es podria dir, doncs, que totes les religions són el mateix, una expressió dels anhels humans? Estic una mica confosa...

No hi ha dubte que el coneixement de les diferents religions és força enriquidor, i més en el món globalitzat que ens toca viure. A més, podríem dir que aquest coneixement és un requisit fonamental per a un diàleg autèntic amb persones d'altres religions. Amb tot, jo penso que primer cal tenir un bon coneixement de la pròpia religió, en aquest cas, del cristianisme. Només es pot dialogar des de la identitat assolida. Em sorprèn que el seu fill estudiï altres religions en l'àmbit de la catequesi. Gosaria dir que vostè està confonent dos espais diferents: l'ensenyament de la religió a l'escola i la catequesi. En l'àmbit de la catequesi sempre s'ha de tractar de manera exclusiva la fe cristiana. Als nens i nenes ja els costa prou assolir un coneixement mínim i raonable de la pròpia fe perquè es dispersin amb coneixements d'altres religions en la catequesi. Anem ara al material de què em parla. El conec. Cal tenir en compte que no és un material confessional i per tant el que pretén és una presentació objectiva del credo i dels elements fonamentals de cada religió. El llibret té coses molt positives però també els seus límits. A més de presentar elements objectius també ofereix interpretacions. Una espècie de filosofia de la religió quan s'hauria de limitar a una fenomenologia o presentació. Concretament, l'afirmació que vostè menciona, a més de simplista, és molt poc reeixida i inacceptable per a un cristià. I dona peu a pensar el que vostè intueix: que cada religió és si fa no fa el mateix. Sense menystenir ningú, els cristians hem de preservar el caràcter únic i exclusiu de la revelació esdevinguda en Jesucrist, resposta definitiva de Déu als anhels dels homes. En aquest cas ja no es tracta d'una recerca més de Déu per part de l'home (religió) sinó d'una resposta plena de Déu (revelació) a aquesta recerca de l'home que no és un simple desig de pau. I no oblidem mai que per als cristians, el diàleg no és un mer instrument d'intercanvi de coneixements, sinó que és testimoni d'experiència joiosa de Jesucrist i invitació respectuosa a participar d'aquesta experiència que dona sentit a les nostres vides.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Retrobar les arrels musicals del país

Els arxius parroquials i diocesans atresoren la major part del patrimoni musical antic

Joan Andreu Parra

La memòria musical d'un país es troba en el cervell dels vius, a les gravacions i, si ens remuntem més enre, a les partitures que s'han pogut conservar en el decurs dels segles. Unes partitures que, en bona part, custodia l'Església i que seria desitjable que es posessin a l'abast del conjunt de la ciutadania. En la detecció i inventari d'aquests fons musicals hi treballen experts i estudiants del projecte Inventari de Fons Musicals de Catalunya (IFMuC) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). «Som un país molt mancat de coneixements fonamentats. A les biblioteques públiques principals de ciutats d'Alemanya, França o Anglaterra, estan publicades les obres completes dels grans compositors de cada país. A Catalunya, encara no en tenim cap, per això, aquest és un projecte de país que tracta de posar les bases perquè això sigui possible», defensa l'ànima de l'IFMuC, el professor Josep Maria Gregori, de la UAB. Gregori, després d'haver posat en funcionament el 2015 el catàleg en línia de fons musicals catalans —consultable al web ifmuc.uab.cat—, considera que gairebé passats dos anys, «el projecte avança en la bona direcció». En aquest període s'han detectat nous fons musicals que han permès d'ampliar el cens i també s'ha avançat en l'inventari d'alguns d'aquests fons. Actualment el web IFMuC ofereix la consulta en xarxa de 10.396 registres catalogràfics de disset fons musicals catalans, deu dels quals pertanyen a fons eclesiàstics. Destaquen pel volum els de les catedrals de Tarragona (1.611 obres) i Terrassa (988), i els de les parròquies de Sant Esteve d'Olot (2.259), Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar (2.119), Santa Maria d'Igualada (984), Santa Maria de Mataró (700) i Santa Maria de Castelló d'Empúries (416). Els fons de l'església Santa Eulàlia de

Josep Maria Gregori, catedràtic de Patrimoni Musical de la UAB, és el director del projecte IFMuC.

JOSEP M. GREGORI

«El 70% dels fons musicals que tenim detectats són eclesiàstics»

«Ens agradaria que els bisbats s'impliquessin més en aquest projecte»

«Volem recuperar la memòria musical dels mestres de capella i organistes avantpassats»

Berga i la catedral de Solsona són els darrers que s'han obert per poder catalogar les obres musicals a fi d'incorporar-les a l'IFMuC: «El 70% dels fons que tenim detectats són eclesiàstics. I, tot i que estem avançant en positiu, ens agradaria que els bisbats s'impliquessin i col·laboressin més en aquest projecte. És una aposta per conèixer el repertori dels nostres mestres de capella i organistes», argumenta Gregori. A banda dels arxius que depenen d'institucions eclesials, també s'incorporen fons musicals que es troben en arxius comarcals, municipals i museus com els fons Ramon Florensa de Tàrraga; Vicenç Bou, Josep Pi i Pere Rigau de Torroella de Montgrí; i els fons Joan Vernet, Artur Sitjà i Enric Pey de Granollers, aquests darrers amb un interessant repertori de «música popular, de dansa i ball, i que permet resseguir la introducció del jazz a Granollers».

«Formiguetes» sobre el terreny

L'IFMuC compta amb diversos equips de treball sobre el terreny que s'ocupen simultàniament d'inventariar els arxius. Aquests equips estan formats per estudiants del grau de Musicologia que, després d'haver rebut una formació tècnica apropiada, fan les seves pràctiques vinculant-se amb un arxiu per catalogar-ne els fons musicals. La informació s'aboca en el web IFMuC que permet accedir en línia als registres catalogràfics dels fons descrits a mesura que avança el projecte. El repertori comprèn obres desconegudes de més de 1.000 compositors actius entre els segles XVII i XX. «En cada registre es

poden consultar els primers acords de la composició, el que anomenem *incipit*. L'objectiu culminant però, i pel qual calen molts recursos, és que finalment es pugui accedir lliurement a la integritat de la partitura digitalitzada», subratlla el professor Gregori. El projecte també té una vessant pedagògica i de difusió per tal de donar a conèixer el repertori més significatiu de cada fons. Així doncs, els *tresors* musicals més rellevants es difonen en la col·lecció de partitures *Mestres Catalans Antics. Quaderns dels Fons musicals de Catalunya*, dels quals es porten publicats nou volums.

Obrir les portes dels arxius

L'IFMuC ofereix també un cens de més de 400 fons localitzats que s'actualitza anualment. Es tracta d'un cens que creix a mesura que la sensibilitat per aquest tema és més evident: «Sovint requerim de la col·laboració eclesial i anem a visitar rectors que conserven un fons musical dins del seu arxiu parroquial. Els mostrem el web i s'adonen que es tracta d'un projecte seriós i rigorós, que té com a objectiu recuperar la memòria musical dels mestres de capella i organistes avantpassats», indica Gregori. En aquest sentit, el catedràtic considera que, en els darrers anys, hi ha hagut un salt qualitatiu en els arxius diocesans: «Alguns estan molt ben dotats i assolixen nivells d'excel·lència i professionalitat de cara als usuaris, amb horaris amplis d'obertura al públic... Un arxiu exemplar és l'arxidiocesà de Tarragona, el qual compta amb una bona política de digitalització dels seus fons», conclou.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Els participants a l'IFMuC han accedit a veritables tresors. A la imatge alguns dels 75 volums dels segles XVI al XIX, a l'antic Arxiu Capítular de la Catedral de Tarragona que formen part dels Llibres Corals del seu fons musical.

Obres que veuen la llum gràcies a la interpretació

Les partitures prenen vida quan són interpretades, per això, els impulsors de l'Inventari de Fons Musicals de Catalunya (IFMuC) volen «sensibilitzar els gestors culturals, promotors de concerts i intèrprets de música antiga, dels quals no anem precisament sobrats», explica el director de l'IFMuC, Josep Maria Gregori. De fet, ja s'han realitzat concerts en què es recupera aquest repertori de música antiga, com el que es va fer pel Festival de Pasqua de Cervera, amb la Simfonia d'homenatge a Beethoven de Bernat Calbó Puig, un dels autors que figuren a l'inventari, o els que programa regularment l'Ajuntament de Canet de Mar.

Recentment, la discogràfica InSitu ha publicat el CD «Renaixement i Barroc a la Seu de Tarragona.

Música dels segles XVI-XVIII» a càrrec de la Capella de Música de Santa Maria del Pi de Barcelona i impulsat i editat pel Capítol de la Catedral de Tarragona. «El repertori d'aquest disc es basa en la recerca realitzada per l'IFMuC. A més, el Dr.

Assaig de la Capella de Música de Santa Maria del Pi que anima «el públic a assistir a les programacions de música antiga catalana perquè hi descobriran obres magnífiques».

Gregori, director del projecte, ha redactat els comentaris sobre autors i repertori que hi figuren, i també hi explica la plataforma digital, el projecte i els seus objectius», destaca el director de la Capella de Música de Santa Maria del Pi, Josep Martí. El fet d'interpretar un repertori que feia anys que no es tocava aporta noves sensacions als in-

tèrprets: «És emocionant, molt especialment per a la Capella de Música del Pi, que ja existia contemporàniament a aquests autors i les seves obres. Però hi ha un afegit de responsabilitat perquè s'ha de tornar a interpretar. Això significa prendre decisions de so, de fraseig, de moviment...

D'una banda, pesa el desig de voler fer una arqueologia sonora: mostrar-ho tal com es podia sentir en l'època i, de l'altra, el desig de fer palesa la partitura i tots els seus detalls», detalla Martí. El director de la Capella de Música de Santa Maria del Pi subratlla que l'IFMuC «fa una tasca extraordinària de sistematització

del patrimoni musical i és d'una gran utilitat per dissenyar els continguts de programes com aquest nostre. El procés de sistematització, com és natural, parteix del buidatge dels fons arxivístics i significa la descoberta d'obres que es poden transcriure i interpretar novament. Fa una aportació cabdal al repertori de la música catalana».

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 38 anys t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscribiu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Arcadi Oliveres, Premi ICIP Constructors de Pau 2017

Rosa María Jané Chueca / Barcelona

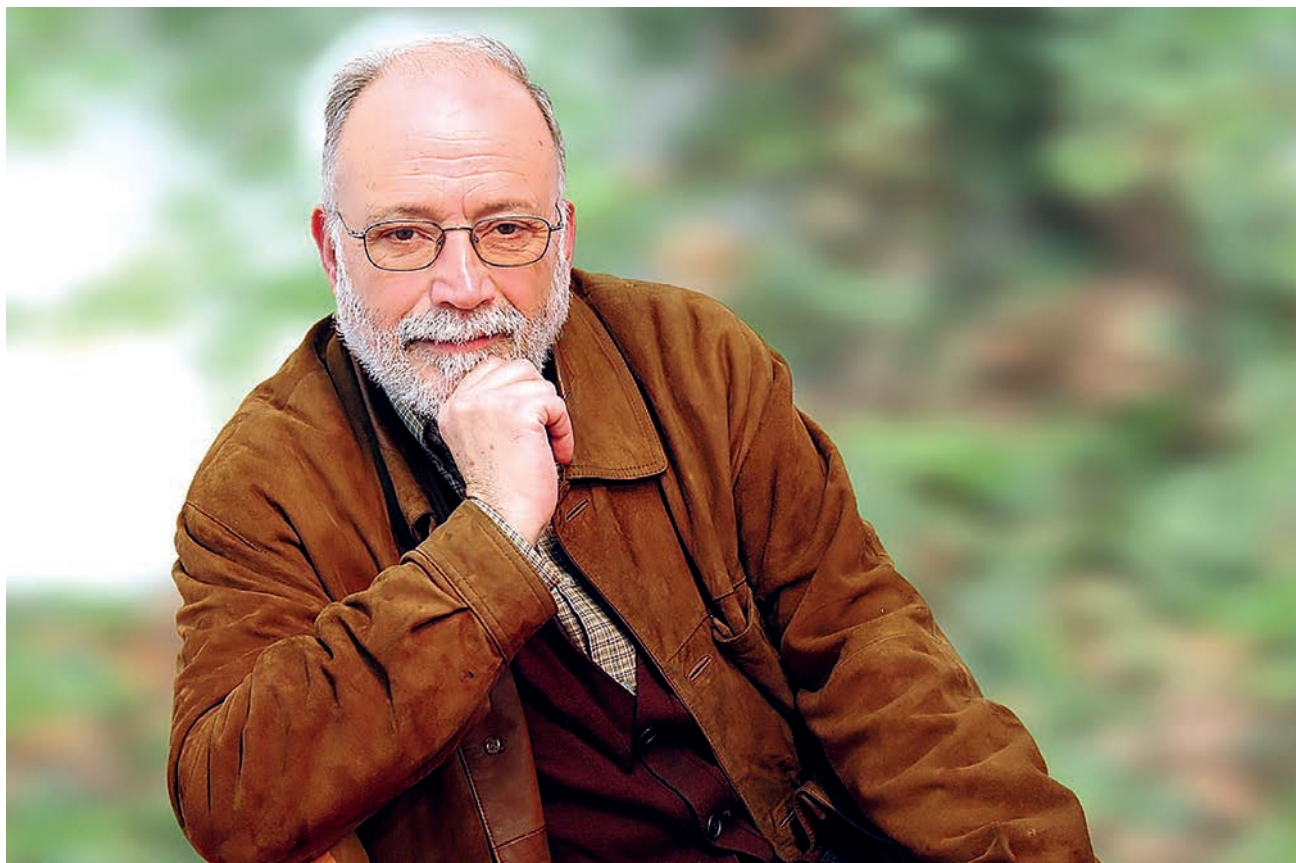
L'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) ha decidit atorgar el Premi ICIP Constructors de Pau 2017 a Arcadi Oliveres per la seva incansable dedicació i compromís amb la promoció de la pau, la justícia social, els drets humans i el desarmament, des d'una perspectiva universal.

Vinculat des de jove al moviment escolta, al moviment cristià Pax Christi i l'institut Víctor Seix de Polemologia, va rebre les primeres influències per part de Frederic Roda i Joan Botam.

En l'època de la dictadura franquista, el seu compromís amb la democràcia el va portar a integrar-se a l'Assemblea de Catalunya, des d'on va promoure la *Marxa de la Llibertat*, el 1976, per reclamar «Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia».

L'any 1982 s'uneix a Justícia i Pau, entitat que acabarà presidint i des de la qual impulsa la primera campanya del 0,7% d'ajut al desenvolupament dels països del Tercer Món des de Justícia i Pau. Al llarg de la seva trajectòria, el seu decidit activisme l'ha portat a participar en les campanyes del moviment anti OTAN, contra el comerç d'armes, per l'objecció de consciència al servei militar obligatori i l'objecció fiscal, contra el deute extern dels països empobrits i contra les guerres.

En la seva vessant dedicada a la justícia global, també ha estat un ferm defensor de la regularització d'immigrants, ha estat vinculat al moviment antiglobalitzador i a les protestes del 15-M a Catalunya.

Abecedari lul·lià

Francesc Tous Prieto

Membre del Centre de Documentació Ramon Llull de la Universitat de Barcelona

SUBJECTE

A la *Lògica nova* (1303) Llull estableix que «subject és ens del qual moltes coses es poden predicar, per ço car en si contén diversos ens». Deixant de banda la dimensió gramatical del concepte, el subjecte és una de les nocions fonamentals de la filosofia i l'ontologia lul·lianes. Tot ens i tot ésser pot ser adscrit a un determinat subjecte. Malgrat que aquest concepte apareix al llarg de tota la seva producció, podríem dir que Llull no l'incorpora a l'esquelet fonamental de l'Art, el mètode d'accés al coneixement que va idear, fins a les seves últimes manifestacions, l'*Ars generalis ultima* i l'*Art breu* (1308). En l'anomenat Alfabet que inclouen aquests tractats, una mena de taula que esquematitza els principis i els conceptes de l'Art, hi ha una columna dedicada als Nou Subjectes. La lletra B correspon a Déu, i a continuació apareixen l'àngel (C), el cel (D), l'home (E), les potències imaginativa (F), sensitiva (G), vegetativa (H) i elementativa (I), i finalment una darrera categoria que Llull a vegades anomena *artifici* i altres *instrumentativa* (K). Tal com diu Anthony Bonner, aquests Nou

Subjectes constitueixen una «mena de taxonomia ontològica general», atès que tot el que existeix pertany a alguna d'aquestes categories.

Així, si prenem l'estructura d'alguna de les obres enciclopèdiques de Llull ens adonarem que la seva exposició segueix en bona mesura l'esquema que proporcionen aquestes categories. Per exemple, el *Llibre de meravelles* (1287-1289), que és una obra híbrida, a mig camí de la novel·la, la col·lecció d'exemples i l'enciclopèdia, comença tractant de Déu (B), segueix pels àngels (C) i pel cel (D), però després baixa fins als elements (I), continua per les plantes (H), els metalls (I), les bèsties (F-G) i l'home (E), i finalitza amb dos llibres dedicats al paradís i a l'infern, dues realitats escatològiques que en certa manera podríem relacionar amb l'artifici (K). Llull diu que en aquesta darrera categoria cau tot allò que no és «natural», com ara les arts liberals i les mecàniques o les virtuts i els vicis, que són «instruments» que l'home empra lliurement per actuar bé o malament i que són els que determinen el destí final de la seva ànima.

Busca el millor especialista per a la neteja de la seva escola?

Tenim la peça que li falta

Netejant,
posem tots els sentits

Treballem per a la: **SAGRADA FAMÍLIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

Actualitats científiques

La zona àrtica es veu molt afectada pel canvi climàtic

Hem llegit tot un informe sobre el que està passant al nord del nostre planeta que fa pensar de debò. Permeteu-me que us en faci un resum. Enguany s'hi ha enregistrat el mes de febrer passat la temperatura més alta de totes les que es tenen enregistrades, per a aquest mes, des del 1880. I és que la mundial ha estat també 1,35°C més alta de la mitjana històrica de tot el planeta (la calculada entre 1951 i 1980). Però és a l'oceà Àrtic on s'han notat més els efectes. L'àrea glaçada s'ha reduït d'uns 1,16 milions de quilòmetres quadrats. Diu John Nilsson, glaciòleg de la NASA, que les temperatures enregistrades al Canadà són «efecte combinat dels fenòmens del *Niño* i el ràpid escalfament de l'Àrtic degut a l'escalfament global provocat per l'home». Hi ha com una retroalimentació: en reduir-se el gel les aigües es veuen més exposades a l'escalfament i segueix augmentant la temperatura.

I això provoca canvis notables en tot l'ecosistema del cercle polar: les algues es veuen afectades i canvien també els períodes de floriment del fitoplàncton, base alimentària de pei-

Illa de Kivalina, a Alaska. Es preveu que el canvi climàtic pugui fer desaparèixer aquesta illa en una dècada.

xos, ocells i mamífers marins. El bacallà, per exemple, ha minvat en alguns indrets, i, com que és ell que alimenta les foques, aquestes per la seva banda també es veuen afectades i, en conseqüència els ossos polars que s'ali-

menten de foques experimenten una disminució de recursos. La població d'aquests mamífers s'està delmant, ja que no tenen ara tant de temps per caçar les foques, perquè els gels hivernals els serveixen de plataforma

per obtenir-les, cosa que comportarà per a ells un temps més llarg de dejuni i menys possibilitats per tenir zones de cria.

Però els efectes arriben fins a la població humana. Alaska s'ha vist que s'escalfa de dues a tres vegades més ràpidament que les terres dels Estats Units, de tal manera que en els últims 50 anys la mitjana de temperatura d'hivern ha augmentat de 6,3°C. Això ha fet que desapareguessin capes de gel que eren una barrera protectora i el mar s'ha anat avançant i empassant comunitats que vivien al litoral, de manera que 24 poblacions han hagut de ser reubicades. L'illa de Shishmaref, d'habitants esquimals, ha perdut un quilòmetre de costa als últims 50 anys i el poble de Newtok, d'uns 400 habitants, pot quedar submergit ja l'any que ve. I és que no podem oblidar que un dels efectes de l'escalfament global és l'augment del nivell del mar.

Crec que val la pena que també nosaltres ens interessem per aquests problemes i que els tinguem en compte per actuar a l'hora d'aplicar els projectes que s'elaborin per aturar el canvi climàtic. No us sembla?

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

L'esbarzer i la gerdera

L'esbarzer també s'anomena bardissa o romeguera (llat., *Rubus fruticosus*; cast. *zarza*; basc *arantza*). Tanmateix, a Catalunya hom anomena *bardissa* qualsevol formació vegetal integrada per arbustos com ara l'esbarzer, l'arç i altres plantes espinoses. El fruit de l'esbarzer—les mores—s'ha collit de manera ininterrompuda des de l'Edat de Pedra per a nodriment humà. Semblantment, també s'han aplegat per a consum humà els gerds, que són els fruits que fa la gerdera (llat., *Rubus idaeus*; cast., *frambueso* o *sangüeso*; basc, *mugurdi*); que és una rosàcia autòctona de tija llenyosa, amb flors blanques i fruits negrosos molt atractius i mengívols.

El prestigiós metge de la Universitat Complutense, D. Andrés de Laguna (†1560) escriví que la flor de la gerdera «desecha con miel y aplicada es muy útil a los ojos apostemados, y ataja el fuego de San Antón. También se da a beber con agua contra las flaquezas del estómago» (*Acerca de la materia medicinal*, IV, 39). D'altra banda, l'expert botànic Pius Font i Quer (†1964), en temps més recents, per la seva banda, volgué posar en relleu que els brots ten-

dres de la romeguera contenen una gran quantitat de matèries tanins i molts àcids orgànics, i que un bon decuit d'aquests brots tendres—de propietats molt astringents—esdevenen una poció particularment útil contra «la diarrea, la disenteria, las hemorroides, las inflamaciones de la

garganta, y muy bueno para fortalecer las encías y afirmar las muelas» (*Plantas medicinales*, 198), ja que en la medicina tradicional la infusió de les fulles d'esbarzer s'ha emprat, amb eficàcia, per a fer gargarismes en les infeccions bucals.

Els antics caputxins—que defini-

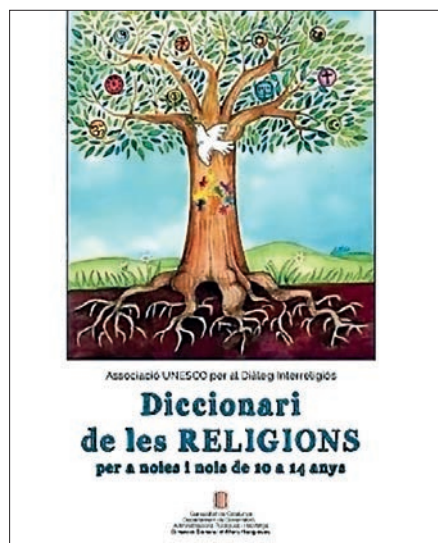

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

ren la romeguera com a una «mata de tallos largos, esquinados, endebles, flexibles, verdes, medulosos, armados de agujones o púas ganchosas»—afirmaren, en el mateix sentit, que «las hojas de la zarza son algo astringentes, y se usan en gargarismo contra el mal de garganta y las anginas crónicas» (BHC, *Pócimas de capuchino*, 73). Les fulles d'esbarzer, a més, foren també utilitzades en infusió per tal de combatre les hemorràgies internes. El fruit que produeix la romeguera, anomenat «mora» té un gust dolç, lleugerament àcid. Les mores tenen un gran contingut vitamínic amb destacats elements antioxidants i, sobretot, les mores són riques en la vitamina K, que ajuda molt a la bona assimilació del calci i, a més, afavoreix la bona coagulació de la sang.

Després de parlar-vos d'una de les plantes remeieres més abundants en els erms d'arreu d'Europa—i a l'abast de tothom—, a l'article vinent vull parlar-vos, si Déu vol, sobre les propietats medicinals de l'esparreguera, que és una planta *oficinal* de llarga i antiga tradició a tot l'Occident.

ASSOCIACIÓ UNESCO
Diccionari de les Religions
per a noies i nois de
10 a 14 anys
Claret, 2017, 105 pàg.

Aquesta publicació és el resultat del treball conjunt d'experts i expertes en ciències de les religions, pedagogs i pedagogues, ensenyants i persones significatives i de referència de les diferents comunitats religioses que coneixen la seva pròpia tradició i que sovint tenen capacitats o desenvolupen tasques relacionades amb l'educació dins la seva comunitat.

VALTER LONGO
La dieta de la longevidad
Grijalbo, 2017, 350 pàg.

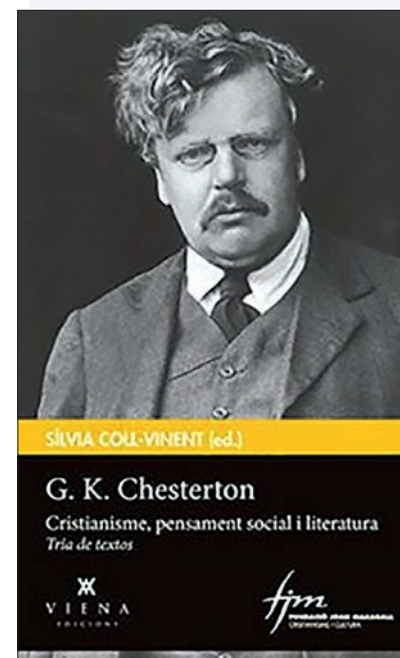
Valter Longo, un dels investigadors més prestigiosos en l'àmbit de l'envel·liment, ha demostrat com prevenir i guarir les malalties més comunes al segle XXI. Tots podem recuperar i mantenir un cos sa fins als 110 anys amb el seu programa alimentari — que inclou consells i receptes—, basat en un estudi de la dieta de la població més longeva del món.

ENRIQUE CASES
El misterio de José
Planeta Testimonio, 2017, 268 pàg.

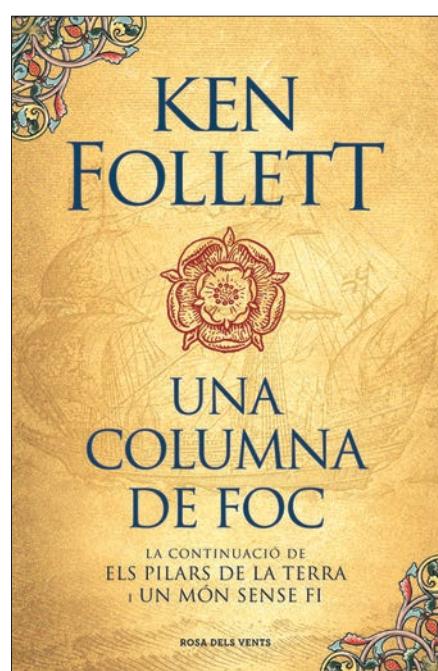
Josep és anomenat «l'home del silenci» perquè en tots els Evangelis canònics no s'hi esmenta cap paraula seva. És patró de l'Església per designació papal. Amb tot, però, coneixem ben poca cosa de la seva vida. Amb aquesta biografia novel·lada coneixerem aquest gran home que, després de Maria, ocupa el lloc més alt en la Història de la Salvació.

SÍLVIA COLL-VINENT (ed.)
G. K. Chesterton
Viena edicions, 2017, 238 pàg.

Periodista, filòsof, cronista, escriptor, crític literari, orador... G.K. Chesterton és una figura polifacètica, complexa i interessant. Sílvia Coll-Vinent ens acostava la seva figura amb una tria de textos articulats entorn dels tres grans àmbits sobre els quals va pensar, escriure i discutir: el cristianisme i la religió en general, el pensament social i polític, i la literatura i la crítica literària.

KEN FOLLETT
Una columna de foc
Rosa dels Vents, 2017, 922 pàg.

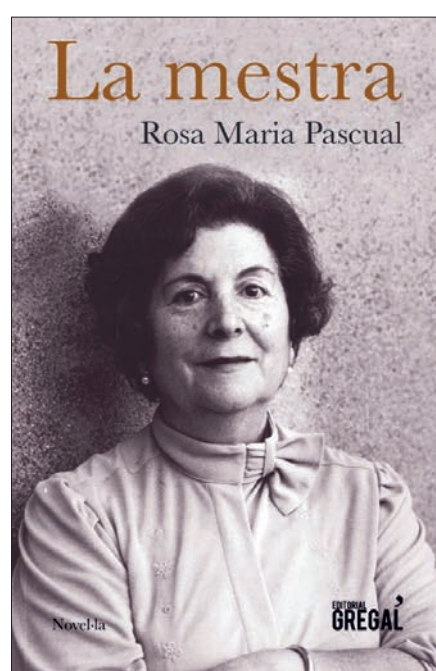
La saga d'*Els pilars de la Terra* i *Un món sense fi*, que ha captivat milions de lectors, continua ara amb aquesta magnífica i apassionant nova novel·la. Ken Follett torna a demostrar que és el gran mestre de la narrativa d'acció i de suspens i ens transporta, aquest cop, al segle XVI amb una història d'amor magnífica que té el rerefons amenaçador de les guerres de religió.

GABRIELE ROMAGNOLI
El arte de vivir sin miedo
Ático de los libros, 2017, 119 pàg.

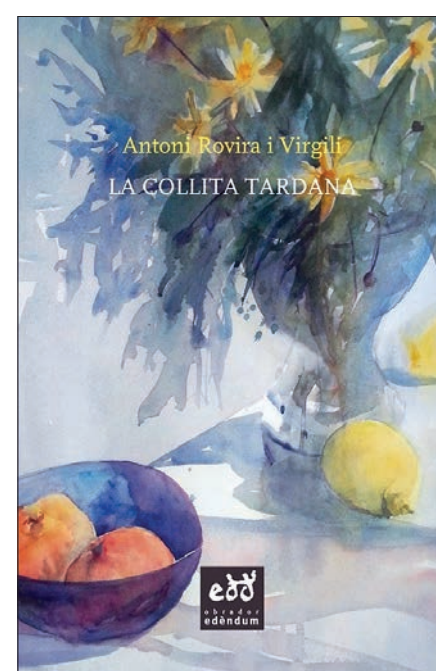
Tots tenim la capacitat de ser valents. En una època en la qual interessa a molts que visquem amb por, Gabriele Romagnoli ens vol obrir els ulls a una existència més plena mitjançant l'exemple d'homes i dones que van demostrar un coratge extraordinari. Aquest llibre és un passaport per a la vida, per no cedir a cap xantatge i no conformar-nos.

ROSA MARIA PASCUAL
La mestra
Editorial Gregal, 2017, 395 pàg.

Aquest llibre gira a l'entorn de l'Harmonia, una dona que, acabada de diplomar, inicia la seva carrera a Argencola durant la dècada dels 40. Inspirada en la mare de l'autora, la novel·la és un homenatge als mestres i, sobretot, a les mestres que van saber mantenir i encomanar el somriure als seus alumnes enmig de la grisor i la repressió.

ANTONI ROVIRA I VIRGILI
La collita tardana
Obrador Edèndum, 2017, 275 pàg.

A partir de l'any 1945, Antoni Rovira i Virgili, enfondit en una senzillesa poètica molt treballada, va expressar en versos la penosa soledat d'un exiliat. L'apesaraven molts fets: la mort de la seva esposa, una sordesa inexorable, la impossibilitat de fer com els amics que retornaven a Catalunya... Aclaparat per un entorn inhòspit, es va recloure consirós en el seu univers poètic que fins llavors només havia exposat en prosa.

Crítica literària

Una història que toca la fibra

Un crític del *The New York Times* diu d'aquest llibre: «El gran tema que tracta (Haruf) és la lluita de la decència contra l'estretor de mires, i ha tingut el talent de convertir la decència més pura en un tema commovedor.» Segur que, per molt que jo m'escarrassi, no sabré definir millor aquesta novel·la.

No recordo haver llegit un llibre amb tan poc temps i això és una mostra de com t'atrapa la trama i com n'és, d'àgil, la lectura. La senzillesa fa que sigui una lectura per a tothom i en canvi et fa pensar, què més es pot demanar?

Afegiré que hi he trobat un pou de tendresa, tant en l'actitud dels personatges, com en l'afecte del net cap a l'àvia i l'amic. És un tema que l'han tocat altres autors, però aquest se'n surt amb nota.

La solitud és sens dubte el gran problema de les persones grans, i no tan grans, en perdre el company o companya de la seva vida, i qui té la sort de trobar l'amistat de nou per fer junts el camí del final de la vida, és un afortunat o afortunada. Aquesta

KENT HARUF
Nosaltres en la nit
Angle, 2017, 151 pàg.

història de dues persones viudes us tocarà la fibra, tant per la seva actitud oberta i desacomplexada, com per l'estretor de mires de la societat, que les acaba entenent, però a la qual han de plantar cara, com pel seu propi fill, que no ha entès res de res i que només posa pals a la roda. Segurament en ser reflex d'una societat diferent de la nostra correm el perill de caure, també nosaltres, en judicis prematurs i magres de mira. Anem al fons del tema, a la necessitat de tendresa i d'escalf humà, no ens aturem en el com hi anem, sense prejudicis.

Molts hem viscut situacions similars al nostre entorn i veiem com pot arribar a ser d'injust i, fins i tot, cruel, el tracte que reben per part dels familiars, a vegades els més íntims, en aquest cas el fill, per un pur egoisme i maneres malaltisses d'entendre, més

ben dit, de no entendre, les necessitats i la vida de qui diuen estimar. Galdosa manera d'estimar, si el que fan és impedir-los la possibilitat de ser feliços.

No és estrany, tampoc, a la novel·la, que surti en les actituds dels familiars el tema econòmic, que fa que un pensi si no és més egoisme que estima. Però, sobretot, és el «què diran» el que preocupa l'entorn dels protagonistes i els pot arribar a amargar, o fins i tot fer renunciar, a un temps feliç, que no té res a veure amb l'oblit dels que ja no hi són.

Portat a l'extrem, fins i tot, es posa en joc l'amor als menuts, impedit que avis i nets puguin ser els grans companys que la vida els ha regalat i que els fa molt de bé i que es mereixen.

Una novel·la que va deixar escrita, just abans de morir, un autor que ens

Pere Fàbregues
Llibreter
pere.fabregues@yahoo.es

ajudarà a ser més generosos en l'amor de les persones grans. I, sobretot, més respectuosos i comprensius.

Crítica cinematogràfica

Els ulls, els autèntics protagonistes

SE LO LLEVARON:
RECUERDOS DE UNA NIÑA DE CAMBOYA

DIRECTORA: Angelina Jolie
INTÈRPRETS: Sareum Srey Moch, Phoeung Kompheak, Sveng Socheata, Tharoth Sam
MÚSICA: Marco Beltrami
GÈNERE: drama biogràfic
136 minuts
Cambodja, 2017

A través de la plataforma Netflix ens arriba la darrera pel·lícula d'Angelina Jolie com a directora, *Se lo llevaron: recuerdos de una niña de Camboya*.

En els treballs anteriors, Jolie ha manifestat una sensibilitat especial per tocar temes de caràcter social i polític: *En tierra de sangre y miel* (sobre la guerra dels Balcans), *Invisible* (biopic d'un heroi olímpic en la Segona Guerra Mundial).

Amb *Se lo llevaron* torna al cinema compromès i adapta una novel·la autobiogràfica de Loung Ung, una nena cambodjana filla d'una família de diplomàtics benestant, que va aconseguir sobreviure a la terrible violència dels khmers rojos quan el 1975 van prendre Cambodja.

La pel·lícula comença en el moment de l'entrada dels khmers rojos

victoriosos a Cambodja. La ciutat s'ha de desallotjar urgentment sota l'amenaça d'un bombardeig proper dels nord-americans. A pesar de la promesa dels khmers que podran tornar en tres dies, la sortida és tan precipitada com inhumana, fins i tot

els monjos i els malalts d'hospitals han de marxar assetjats pels nens soldats amb una actitud prepotent i agressiva. La nena mira a una banda i l'altra: els seus ulls es converteixen a partir d'aquest moment en els protagonistes autèntics de la pel·lícula.

A través d'aquesta mirada, la guerra i l'ensenyament de l'odi, la derogació de la família i el càstig a la religió desfilen per la vida d'una nena que, durant quatre anys, no entendrà res.

L'infern dels khmers els obliga a treballar 14 hores diàries, a reprimir qualsevol signe que la porti a revelar l'origen polític de la seva família, a la separació i a l'aprenentatge de l'odi més irracional.

Jolie atorga al film un to assossegat, gairebé contemplatiu en algun moment, i evita la descripció de l'atrocitat que suggereix més que no pas mostra.

La fotografia és excel·lent; el guió no decau gens al llarg de l'extens metratge, gairebé sobren les paraules i sovint fa la sensació que veiem un

documental; i enmig de tot el que més impressiona és l'actuació de la petita Sareum Srey Moch; la nena —un autèntic descobriment— ofereix un rostre que et queda en la memòria, uns ulls que expressen sense paraules un cúmul de sentiments contradictoris, una mirada que mira fins i tot l'espectador, una mirada que es converteix en l'eix central del film a l'entorn de la qual gira tota la història.

La pel·lícula deixa que l'espectador jutgi per ell mateix, que se senti presoner com la nena protagonista, que, com ella, no trobi respostes a les preguntes.

El film, no obstant això, és una crida a la superació personal, a l'amor enmig de tant d'odi i a la recerca infatigable de la pau.

Quan va abandonar Cambodja i després d'anys, Loung Ung, la protagonista autèntica de la història va ser portaveu de la Campanya de Mines Antipersona. Actualment és portaveu de la Coalició contra la Violència Domèstica de l'Estat de Maine, als Estats Units.

Sens dubte, estem davant de la millor pel·lícula d'Angelina Jolie. Explicada amb un pols excel·lent i protagonitzada per un prodigi de nena, *Se lo llevaron* és una treball cinematogràfic fenomenal que convida a mirar atrocitats del passat i que ens convida a reivindicar la pau amb la innocència de les víctimes més innocents: els infants.

Josan Montull
Salesià

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

INTERNET

- **OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES.**— OMP estrena pàgina web (www.omp.es) amb un disseny més senzill i accessible, adaptat per a dispositius mòbils.

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Del **dijous 12 d'octubre al dissabte 14**, a Boadilla del Monte, sessions de formació humana sobre *Educar* amb M. Ángeles de los Ríos. Més informació: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.

BARCELONA

- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **dilluns 9 d'octubre**, a les 19.00, lliçó inaugural a càrrec de Josep M. Esquirol sobre *Filosofia dels dos arbres edènics* al Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231.
- **CAIXAFORUM.**— El **dijous 9 d'octubre**, a les 19.00, cicle «La primavera del Barroc» sobre *Roma* amb Joan Vives; el **dissabte 14**, a les 11.30, cinema familiar *El gran dictador*; el **diumenge 15**, a les 19.00, documental sobre el Ballet de l'Òpera de París. Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona.
- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **dilluns 9 d'octubre**, a les 19.00, cicle «Els dilluns dels drets humans» sobre *Veus amenaçades. Defensores i defensors de Drets Humans*; els **dimarts del 24 d'octubre al 28 de novembre**, a les 19.00, seminari *Els fonamentalismes. Increment i amenaces* amb Jaume Botey. Més informació: tel. 933 172 338.
- **COSMOCAIXA.**— El **dimarts 10 d'octubre**, a les 19.00, conferència de Faraneh Vargha-Khadem, Toni Monaco i Dan Dediu sobre *Genètica i llenguatge: què (no) en sabem?* C/ Isaac Newton, 26 – Barcelona.
- **PASTORAL DE LA SALUT.**— El **dimecres 11 d'octubre**, de 9.30 a 18.00, jornada de formació amb el tema *La presència pastoral: un do pels malalts* amb Arnaldo Pangrazzi, sacerdot camil. Hi assistirà el cardenal Joan Josep Omella. Serà a l'Hospital de Sant Pau de Barcelona. Cal confirmar l'assistència: tel. 933 171 597.
- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El **dissabte 14 d'octubre**, a les 21.00, concert del cor Albada de l'Agrupació Cor Madrigal i el cor Sant Joan Baptista Abesbatza amb obres de diversos autors. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.
- **MONESTIR DE PEDRALBES.**— El **diumenge 15 d'octubre**, a les 11.00, visita-taller *Al fresc, la tècnica*

d'un pintor del trecento. Més informació: reservesmonestirpedralbes@bcn.cat.

- **CARILLÓ.**— El **diumenge 15 d'octubre**, a les 12.00, concert d'Anna M. Reverté amb el programa *Simon and Garfunkel bells*. Lloc d'audició: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat de Catalunya.
- **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **dissabte 21 d'octubre**, sortida al monestir de Bellpuig de les Avellanès. Més informació: tel. 933 230 616.
- **VIDA ESPIRITUAL.**— El monestir de Sant Pere de les Puel·les i el Centre Edith Stein organitzen el curs *Construeix la teva vida espiritual des del silenci i el diàleg amb la comunitat del monestir, d'octubre a juliol*. Més informació: construeixvidaespiritual@gmail.com.

GIRONA

- **FESTA DEL PILAR.**— El **dijous 12 d'octubre**, a les 11.00, el bisbe Francesc Pardo presideix l'eucaristia a la caserna de la Guàrdia Civil de Girona.
- **CORALS.**— El **dissabte 14 d'octubre**, a les 18.00, III Trobada de Corals a Sant Miquel de Fluvià.
- **FAMÍLIA.**— El **dissabte 14 d'octubre**, a les 10.00, sessió de creixement personal i familiar per a adults i joves sobre *La consciència superior. Més enllà de la causalitat* amb Joan M. Bovet, al Casal Bisbe Cartañà. Més informació: pastoralfamiliargirona@gmail.com.
- **ORDENACIÓ SACERDOTAL.**— El **diumenge 15 d'octubre**, a les 17.00, el bisbe Francesc Pardo ordena sacerdot Miquel Calsina a la catedral de Girona.
- **JOAN XXIII.**— El **diumenge 15 d'octubre**, festa de Sant Joan XXIII al santuari de la Mare de Déu del Mont: a les 11.00, visita guiada a Sant Llorenç de Sous, i a les 13.00, missa al santuari.

LLEIDA

- **MÀRTIRS CLARETIANES.**— El **dissabte 14 d'octubre**, a les 20.00, conferència de Josep Vilarrubias sobre *Els màrtirs claretians de Lleida* a la parròquia de Sant Antoni M. Claret de Lleida.

SOLSONA

- **EL MIRACLE.**— Del **dijous 12 d'octubre al diumenge 15**, al santuari del Miracle, taller d'art i espiritualitat *Ikebana* amb F. Rodríguez de Aróstegui. Més informació: tel. 973 480 002.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Pels drets dels treballadors i els aturats

TARRAGONA

- **MARE DE DÉU DEL PILAR.**— El **dijous 12 d'octubre**, a la catedral de Tarragona, a les 11.30, solemne ofrena de flors; a les 12.00, eucaristia presidida per Mons. Jaume Pujol.
- **ORDENACIÓ DIACONAL.**— El **dijous 12 d'octubre**, a les 19.00, l'arquebisbe Jaume Pujol ordena diaca Gilmar Xavier Dos Santos a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, rambla nova, 105.

TERRASSA

- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a homes, del **dijous 12 d'octubre al diumenge 15** a la casa d'espiritualitat Mare de Déu de Montserrat de Caldes de Montbui. Més informació: tel. 938 654 496.
- **SCHOENSTATT.**— El **dissabte 14 d'octubre**, celebració del 20è aniversari del moviment apostòlic de Schoenstatt a Catalunya: a les 10.30, adoració al Santíssim; a les 12.30, missa presidida per Mons. Salvador Cristau; dinar. Santuari de Valldoreix, passeig Prat, 10.

TORTOSA

- **AGUSTINES.**— El **dissabte 14 d'octubre**, de 10.00 a 18.00, trobada interior *Yo soy la luz del mundo* per a joves de diferents grups eclesials i

moviments. Monestir de Santa Anna de les agustines contemplatives de Sant Mateu (Castelló). Més informació: www.agustinassanmateo.org.

- **CARMELITES.**— El **diumenge 15 d'octubre**, a les 10.00, missa de la festa de Santa Teresa al monestir de les carmelites d'Amposta.

VIC

- **SANT FRANCESC S'HI MORIA.**— El **diumenge 8 d'octubre**, de 10.00 a 17.30, 37è Aplec de Sant Francesc s'hi Moria amb el lema «Educar per la pau». Carretera de Vic a Roda, km 3,8.
- **MUSEU EPISCOPAL DE VIC.**— El **diumenge 8 d'octubre i el dissabte 14**, a les 12.00, recorregut medieval: visita comentada. Més informació: tel. 938 869 360.
- **CATALONIA SACRA.**— El **dissabte 14 d'octubre**, a les 11.30, conferència davant les marededeus gòtiques a la parròquia de Santa Maria dels Prats de Rei i el santuari de la Mare de Déu del Portal, amb Maria Garganté. Més informació: reserves@cataloniasacra.cat.
- **COVA DE MANRESA.**— Exercicis espirituals de mes del **dimecres 1 de novembre al dijous 30**, dirigits per Josep Sugranyes, s.j. Més informació: tel. 938 720 422.

Anuncis per paraules

DIVERSOS

DESCOBREIX premsa cristiana, ens comunica, ens uneix, ens enforteix.

ADVOCADA especialista en nul·litats matrimonials i separacions. 1a visita gratuïta. Tel. 934 510 707.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona. També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES x 15 € IMPORT TOTAL

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Antonio Mora Vergés, autor del blog «Conèixer Catalunya»

«El temps i la incúria s'enduen els testimonis de la història»

Joan Andreu Parra

Aquest jubilat, feliç de recórrer el país, porta anys dedicat a fer recerca i a estudiar la història, el patrimoni i la societat catalanes. L'Antonio Mora (L'Argentera, 1951) és precís en les descripcions i procura acompanyar-les amb suports documentals i testimonis rigorosos, que publica regularment al seu blog. En aquest espai en línia comprovareu que l'autor documenta la memòria dels edificis i les persones que els van donar vida, amb atenció especial a les esglésies, ermites i les escoles. I, potser, us pot donar alguna pista per fer alguna escapada. Teniu més informació a <http://coneixercatalunya.blogspot.com.es/>.

D'on surt aquest afany de fer de notari dels vestigis d'esglésies i també d'edificis escolars anteriors a la dictadura franquista a Catalunya? Què li aporta?

He sigut sempre un curiós empedreït, i el patrimoni històric, artístic, natural... a Catalunya és, alhora que proper, en moltes ocasions poc o gens conegut, la tasca de «posar-lo en valor» em resulta gratificant i ha esdevingut al llarg de la meua vida una «dolça ocupació», que ha emplenat i emplena moltes de les meves hores de lleure.

Vostè investiga i investiga, per evitar que la memòria desaparegui. Què està en risc?

Ho faig en primer lloc per satisfer el meu desig de saber, i gràcies a les noves tecnologies ho puc compartir amb tothom. En altres èpoques, únicament es podia fer mitjançant la premsa local, comarcal i, en alguna ocasió, d'àmbit nacional de Catalunya.

El temps i sobretot la incúria s'enduen davant dels nostres ulls els testimonis de la història, podria fer un altre blog amb imatges i dades del que ja no tenim.

Us acompanya algú en aquestes visites?

Moltes persones han estat companys de viatge al llarg dels anys; anar sol, sobretot quan anem fent anys, pot ser fins i tot perillós en alguns indrets. Altrament som, tots plegats, «animals socials».

Al blog diu que hi ha molt discurs buit insistint en l'amor a Catalunya, però poques accions concretes. Què demana als governants i a la ciutadania en aquest sentit?

No demano res, no em pertoca fer-ho, com a molt suggereixo. El cert és que tothom parla de l'amor a Catalunya; com ens deien els avis «prometre no fa pobre», com diu un bon amic, però, «fa pòtol». Ens calen fets, tant des de l'àmbit de la política, com de la societat.

També constata que encara falta molta feina per fer en matèria de documentar el patrimoni històric. Què proposa fer per corregir-ho?

A Catalunya tenim moltes persones preparades intel·lectualment que podrien treballar en aquest àmbit, alguns de forma professional i altres com a voluntaris. El Centre de Documentació de Cultura Popular i Religiosa de Catalunya (Arxiu Gavín) n'és un bon exemple, reconegut fins i tot per la UNESCO.

Al seu blog sovint demana a la ciutadania o als vilatans d'un poble que ha visitat que li facilitin fotografies, documents, evidències... Hi troba col·laboració?

L'abast de les xarxes socials és encara força limitat, i en queden fora

col·lectius molt importants en aquest àmbit de la recuperació de la memòria històrica. Dit això, tot sovint rebo imatges i dades de persones que han llegit un post escrit fa deu o més anys; per descomptat, quan les incorpore faig esment de la persona i/o entitat que me les ha facilitat.

Està en relació amb altres ciutadans que facin una tasca similar, aquí o en altres indrets?

No voldria deixar-me a ningú, i no us en faré la llista, tinc una molt «especial» relació amb el Centre de Documentació de Cultura Popular i Religiosa de Catalunya (Arxiu Gavín), i el seu arxiver Josep Sansalvador Castellet, i en l'àmbit del Modernisme tinc molt per agrair al Valentí Pons Toujouse.

Rauxa

Violència i mediació

Eduard Brufau

L'1 d'octubre la violència va entrar de ple en la tensa relació entre Catalunya i Espanya. L'Estat va atacar sense contemplacions persones de totes les edats que es comportaven de manera absolutament tranquil·la i pacífica. Ciutadans que no havien agredit ningú van ser tractats com a autèntics criminals, com es pot veure als vídeos de les múltiples agressions. Amb aquests fets s'ha consumat en forma de fractura irreversible l'allunyament afectiu de molts catalans respecte l'Estat, un canvi del qual fa deu anys —abans i tot de la sentència de l'Estatut— el president Montilla ja va advertir en una conferència a Madrid: «Aquells que han permès, quan no encoratjat, els més injustos atacs

a Catalunya, sovint acusant-nos d'insolidaris o de trencar Espanya, han d'entendre que cada atac a Catalunya, cada ofensa proferida gratuïtament i per a càlcul electoral, no fa més que augmentar la desafecció. (...) Els que més proclamen una idea rígida de l'Espanya única són els autèntics separadors.» Se'l va escoltar algú?

Amb la irrupció de la violència per part de l'Estat s'entra en una dimensió perillosa. Amb tots els ponts i terceres vies dinamitats ara és imprescindible la presència d'una figura mediatra de credibilitat incontestable. Potser ha arribat el moment que el Vaticà posi en pràctica l'esperit de pau i concòrdia tan pròpia de l'Església i del papa Francesc.